LAIKAS

Nr. 178 IX M.

"EL TIEMPO" — SEMANARIO LITUANO — 7 DE NOVIEMBRE, LAPKRIČIO 7 D., 1956 M.

Daužos trankosi perkūnai

PASTANGOS IR VILTYS

Spalio mėn. 23 d. Budapešto gatvėmis nuaidėjęs laisvės šauksmas, visos karžygiškos vengrų tautos buvo sutiktas su atvira širdimi, ryžtingomis pastangomis ir plačiomis viltimis. Šis laisvės šauksmas, nuaidėjęs plačiomis Vengrijos lygumomis, visoje tautoje sužadino viltį ir pasireiškė visuotinu tautos sukilimu prieš pavergėją, išnaudotoją ir šėtoniško siaubo sėjiką — Maskvos komunistinę pabaisą. Miestuose ir kaimuose, fabrikuose, mokyklose ir laukų platybėse visa tauta, kaip vienas, kovėsi dėl laisvės ir nepriklausomybės. Buvo net reiškiamos spaudoje nuomonės apie pasisekusį sukilimą tų, kurie dėjosi suprantą komunistinio pavojaus grėsmę, tvirtinant, kad tautos ryžtas negali būti suvaržytas jokiomis siaubo priemonėmis. Negalima, esą, užgniaužti tautos vieningų pastangų, jei tauta ryžtingai rodo savo valią. O tačiau nuo Dunojaus pakrančių nuolat sklido pagalbos šauksmai ir prašymai į viso pasaulio sąžinę, rodydami, kad „raudonoji pabaisa"- savo aukos dar nepaleido iš kraujuotų nasrų ir kad pavojus kenčiančiai ir kovojančiai vengrų tautai tebera didelis ir grėsmingas.

Jungtinėse Tautose buvo priimtos rezoliucijos pasmerkiančios Maskvos kišimąsi į Vengrijos vidaus reikalus. Buvo reikalaujama, kad Maskva atitrauktų savo ginkluotąsias pajėgas. Vengrų tautos pastangos nusikratyti komunistinį jungą plačiame pasaulyje buvo sutiktos palankiai. Tačiau iš plačiųjų lygumų vis sklido prašymai netik moralinės, bet ir materialinės paramos. Septynerius metus kalintas, kankintas ir persekiotas kardinolas Mindszenty, besikalbėdamas su žurnalistais lapkričio mėn. 2 d. pareiškė, jog Vengrijos tauta reikalinga netik politinės bet ir karinės pagalbos. Tai rodė, kad Vengrijos likimas dar nebuvo aiškus. Šėtoniška Maskvos kraugerių klasta, kaip ir mūsų tėvynės pavergime, ir Vengrijoje pasirodė visoje savo „didybėje". Raudonosios Maskvos plėšikų gaujos lėktuvais ir tankais sėja ašaras ir terorą. Geležinė uždanga vėl leidžiasi.

Argi tuščios būtų buvusios vengrų pastangos ir apgaulingos laisvės bei nepriklausomybės viltys? Nenorime taip galvoti, nes tikime, kad laisvės diena jau netoli, kad komunistinės pabaisos galas artėja, jei visi tie, kurie plačiai kalba apie laisvę ir demokratiją, supras kad gana kalbų, o reikia veikti su atitinkama energija ir ryžtingai.

Ta prasme ir popiežius Pijus XII kreipėsi į pasaulį, pabrėždamas, kad J. Tautos privalančios vykdyti savo uždavinius ir žiūrėti, kad būtų tvarkomi prisilaikant tarptautinių įstatymų ir paremiant reikalinga energija, nes komunistinės Rusijos agresija yra nusikaltimas. Tuo būdu, vengrų tautos pastangos ir viltys išsilaisvinti iš žiauraus ir žvėriško komunistinio jungo, baigiamos palaužti su tankais, lėktuvais ir artilerija. Tačiau kovos dvasia ir ryžtas yra nepalaužiami, todėl ir vengrų tautos didvyriškumas negali būti nugalėtas.

UGNIS ARTIMŲJŲ RYTŲ PADANGĖJE

Artimųjų Rytų interesų gausumas ir įvairumas jau seniai šioje padangėje būdavo priežastimi nepaprastos įtampos ir pilnas pavojų. Gi 1948 m., istorinėse Palestinos žemėse įsikūrus Izrelio valstybei, prasidėjęs žydų ir arabų karas dar iki dabar nėra baigtas, nes žydų valstybės pasieniais su arabais vykstantieji susirėmimai buvo nuolatiniai ir pilni neapykantos. Jau nekartą buvome rašę, kad žydų ir arabų kivirčai gresią Artimųjų Rytų taikai. Liepos mėn. pabaigoje Naseriui nacionalizavus Suezo kanalą, prie įtampos padidėjimo prisidėjo ir Anglijos bei Prancūzijos interesų pažeidimas. Visa tai rodė, kad gaisrui pasireikšti priežasčių buvo daugybė, ypač kad Maskvos raudonojo voratinklio gijos ir propaganda siekė visa tai panaudoti savo reikalams.

Pagaliau spalio mėn. 29 d. Izraelio karinės pajėgos Sinajaus pusiasalyje peržengė Egipto sieną, kad ginklo pagalba išnaikintų arabų smogiamąsias dalis, kurių tikslas buvo nuolatinis žydų valstybės pasienio gyventojų terorizavimas. Šis politinių tikslų karas, be abejonės, negalėjo likti neišnaudotas anglų ir prancūzų. Pasinaudodami tarptautinės įtampos centrų gausumu ir norėdami užkirsti gaisro plitimą, Anglija ir Prancūzija spalio mėn. 30 d. įteikė abiems bekovojančioms šalims, — Izraeliui ir Egiptui, — reikalavimą sustabdyti karo veiksmus ir leisti Anglijai ir Prancūzijai okupuoti Suezo kanalo zoną, kad tuo būdu išskirtų besipešančius ir patikrintų laisvą judėjimą kanalu. Izraelis pareiškė sutinkąs, tačiau Egiptas šį Anglijos — Prancūzijos ultimatumą atmetė. Neliko kitos išeities, kaip ginklų kalba.

Sukilimas Vengrijoje, JAV susirūpinimas prezidento ir kongreso (seimo) atstovų rinkimais, be abejonės, buvo nelyginant tas vandens lašas, privertęs išsilieti vandeniui per taurės kraštus.

Šiuo metu įvykiai Artimųjų Rytų padangėje atrodo įgauną dar aštresnes formas. Žydai baigia užimti Sinajaus pusiasalį, gi suvienytos anglų - prancūzų karinės pajėgos Port Saido uoste po trumpos, bet smarkios kovos užėmė miestą, priversdami pasiduoti šią sritį gynusius Egipto kariuomenės dalinius.

Ir šiame ginkluotame susirėmime Jungtinės Tautos nesurado sprendimo, kuris patenkintų besipešančius. Tuo būdu konfliktas plėtėsi, grąsindamas apimti vis didesnes sritis. Šiuo metu atrodo visiems kovojantiems yra priimtinas pasiūlymas, kad ginčo objektas, — Suezo kanalas, — būtų saugomas tarptautinės Jungtinių Tautų policijos. Be abejonės tai nėra galutinis ir visa išsprendžiantis sprendimas. Artimųjų Rytų maišaties išnarpliojimas yra painus ir sudėtingas, tačiau būtų lengvai išsprendžiamas, jei užnugaryje nesislėptų Maskvos kiršintojai.

Negalima tuo tarpu numatyti, kuo visa tai baigsis, tačiau reikia laukti tarptautinės padėties pablogėjimo bei įtampos padidėjimo.

Dar gerokai prieš Artimųjų Rytų ginkluoto susirėmimo pradžią, pačių arabų kariai ir politikai tvirtino, kad karas tarp anglų ir egiptiečių pastūmėsiąs visas arabų valstybes į Maskvos glėbį. Šia prasme gana įdomus Jordanijos kariuomenės štabo viršininko generolo Ali Abu Nuvar pareiškimas, padarytas dar rugsėjo mėn., kuris pažodžiui taip skamba: „Laikome, kad jeigu Anglija ir Prancūzija puls Egiptą, tai reikš atvirą agresiją ir mes arabai susijungsime prieš abu agresorius. Nesame pakankamai stiprūs, kad galėtume kovoti su šiomis dviem galybėmis be galingo sąjungininko". Be abejonės tai buvo turima galvoje Sovietų Sąjungą.

Tačiau iki šiol arabų solidarumas reiškiasi daugiau moraliai. Izraelio karinių dalinių Egiptui suduotas smūgis iki šiol dar neiššaukė iš kitų arabų valstybių jokios reakcijos. Karinių specialistų manymu, aktyvaus arabų įsikišimo nereikią laukti, nes arabai gerai suprantą, kad gerai padaręs Naseris nusavindamas Suezo kanalą, tačiau Egipto, geriau pasakius, jo prezidento Naserio, aiškūs norai turėti lemiamos įtakos visam arabų blokui, nepatinką kitoms arabų valstybėms, nes už Naserio nugaros įmatomas grėsmingas komunizmo pavojus. Iš kitos pusės, nei Irakas, nei Jordanija, nei Libanas, nei Saudi Arabija su Jemenu negali ginklu įsikišti, nes kariniai šių kraštų daliniai vos pajėgia išlaikyti šių kraštų vidaus pusiausvyrą. Viena tik Sirija esanti daug labiau linkusi įsikišti į šį ginčą. Žinome gerai, kad šiuo metu Maskvoje lankėsi Sirijos prezidentas. Aišku, kad jo pasitarimų rezultatai tuo tarpu dar nežinomi, tačiau abejojama, kad jie būtų patrauklūs ir priimtini kitoms valstybėms.

Tuo būdu reikia manyti, kad Artimųjų Rytų konfliktui išsiplėsti gali turėti įtakos tik tiesioginis Sovietų Sąjungos įsikišimas, pav. užimant Persiją.

— a. b. c. —

Žuvusių už Lietuvos laisvę pagerbimas Lietuvių Parapijos sodely. Prie vainiko matosi P. Ilčiukas, J. Kanapinskas, lietuviai skautai ir Jaunųjų Birutiečių atstovė.

■ Š. m. spalio 10 d. buvo sušauktas Vliko praplėsto prezidiumo posėdis. Darbotvarkėje — pranešimai, Tautos Fondo valdybos ir tarybos sudarymas, taip pat kiti aktualieji reikalai.

PETYS GI Į PET Į..

Vengrijos tautos kančių taurė prisipildė — visa tauta sukilo prieš Sovietų priespaudą ir primestąją komunistų valdžią. Sovietų Sąjunga vietoj jos pačios siūlomo nesikišimo į kitų kraštų vidaus reikalus paleido tankus ir lėktuvus prieš Vengrijos darbininkus ir ūkininkus. Vietoj Sovietų Sąjungos siūlomos koegzistencijos pasruvo Dunojaus lygumos geriausių Vengrijos sūnų krauju. Kaip 1941 metų birželio dienomis, kovodami už Lietuvos laisvę žuvo tūkstančiai lietuvių, taip šiandien tūkstančiai vengrų nesigailėjo gyvybės, begindami savo tėvų žemę, o kartu ir viso pasaulio laisvę.

Lietuvių tautos vardu sveikiname vengrų tautą ir jos laisvės karžygius, lenkdami galvas prieš jų narsą ir tėvynės meilę ir linkime iš širdies gilumos laimėti sunkią kovą, jog Vengrijos laisvė ir nepriklausomybė būtų kuo veikiausiai atstatyta.

Visiškai solidarūs su sukilusiais Vengrijos patriotais, mes kviečiame visus mūsų tautiečius visokeriopai remti Vengrijos sukilėlius:

1. **Ruoškime ir prisidėkime prie protestų, manifestacijų prieš negirdėtą Sovietų raudonosios armijos, atliekančios laisvės budelio darbą, nekaltų žmonių žudymą;**
2. **aukokime patys Vengrijos sukilėliams paremti ir raginkime aukoti kitus.**
3. **Ta proga pakartokime Lietuvos, Latvijos ir Estijos laisvės reikalavimus, kad**
   - a) **Pabaltijy būtų pašalintas bolševikų įvestas žmonių išnaudojimas ir badmarinimo sistema;**
   - b) **kad iš Pabaltijo kraštų (kaip dabar siekiama Vengrijoje) būtų atitraukta bolševikų kariuomenė;**
   - c) **kad Pabaltijy būtų skelbiami laisvi rinkimai;**
   - d) **kad tuojau būtų iš Sibiro paleisti visi lietuviai bei kiti pabaltiečiai politiniai kalniai ir kiti darbo vergai;**
   - d) **atstatyta visiška Lietuvos, o drauge ir kitų bolševikų pavergtųjų kraštų nepriklausomybė.**

Viso pasaulio viešoji opinija turi būti sukelta prieš komunistinius žmogžudžius! Belskimės visur, veikime kiekvienas, kovokime su Maskvos raudonuoju despotizmu ir kolonializmu, kol ir nuo mūsų tėvynės nukris klastingosios Maskvos raudonieji pančiai.

Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto
VYKDOMOJI TARYBA

GEN. T. DAUKANTO KALBA

PASAKYTA LAPKRIČIO 1 D. PRIE LIETUVIŠKO KRYŽIAUS AUŠROS VARTŲ LIET. PARAPIJOS SODELYJE.

Mieli Tautiečiai, Lietuviai! Susirinkome susikaupę pagerbti mūsų mirusius, kovotojus už Tėvynės laisvę; susirinkome prisiminti juos, pasimelsti už jų vėles. Prasmingas yra mūsų susibuvimas. Mūsų Tėvynėj, Lietuvoj, būtume susibūrę žvakutėmis ir žvakėmis pasipuošusiose kapinėse, kur kuklūs kryžiai, daugumoj mediniai, su gražiais užrašais primena giminėms palaidotų vardus. Lietuvoj turėjau laimę aplankyti savo Tėvo kapą, medžių pavėsy, žydinčių alyvų bei jazminų, jievų ir kitų krūmų prieglobsty, kukliose Merkinės parapijos, Uciekos kapinėse. Tėvo kapas buvo supiltas 50 m. anksčiau. Kapinėse nėra jokių samdytų apmokamų sargų. Neturtingose smeltynų pušynuose kiekvieną palaidojamą kaimo gyventojai, asmeniškai pažinojo; saugojo patys rūpestingai kapus. Buvau radęs ant kryžiaus net vainiką, pakabintą Tėvo tėvų. Metalinis vainikas buvo puikioj tvarkoj. Mūsų Tėvynėje, gyvieji su pirm mirusiais sudarė vieną šeimą — amžinos atminties nepertraukiamą grandinę. Štai ir dabar stovim šalia kryžiaus, įtaisyto prieš 23 metus lietuvio, staiga mirusio prie Lietuvos Pasiuntinybės durų, Rodrigues Peña gatvėje. Kryžius lietuviškas, lietuvių puošiamas, stovi taip pat tarp medžių ir arti vos nužydėjusių alyvų bei jazminų krūmų. Jo papėdėj auga rūtos, Bet toli Vincento kapas. Ar kas surastų?

Šitame krašte kitoki papročiai. Skirtingi yra lietuviškų miestų ir net mūsų sostinių kapinynai. Juos nelyginsime nei su Chacarita, nei su Sarandi — „numirėlių apgyventais miestais". Čia jei nesi turtingas, tai tau nėra puošnaus paminklo ir neliečiamo kapo. Dažniausia, vos trims metams praslinkus, svetimi samdiniai iškas tavo kaulus, sudegins krematoriume ir viskas pasibaigs. Niekas negalės tave prie tavo kapo prisiminti, ant kapo pasimelsti, niekas neparašys: Toks ir toks prašo sukalbėti tris „Sveika Marija", kaip pas mus rašoma. Kiekviena tauta turi savo papročius iš tėvų tėvų paveldimus. Tikrieji tautos vaikai norėtų juos išsaugoti. Kiek nepalyginamai brangesni yra man mūsų kaimo papročiai!

Už savo žemę, už jos papročius, už savo tėviškių laisvę žuvo, kuriuos šiandie čia gerbiam. Tebūnie Jiems lengva Tėvų Žemelė! Atleisk jiems, Viešpatie, jų nusikaltimus! Būk gailestingas savo begaliniame gailestingume! Amžiną atilsį duok mūsų mirusiems!

AMERIKOS PREZIDENTAS – D. EISENHOWERIS

Paskutiniu radio Splendid pranešimu prezidento rinkimus laimėjo D. Eisenhoweris. Gavo 23.811.105 *balsų, tuo tarpu Stevenson* — 18.500.308. *Pergalė buvo* 42 *valstybėse,* 503 *rinkimų vietose.*

Prieš porą mėnesių prasidėjusi respublikonų ir demokratų kova dėl prezidento vietos, pasibaigė. Tenka manyti, kad tuo būdu ir JA Valstybių politika pasidarys ryškesnė ir aktyvesnė. Nevieną sykį esame kalbėję, kad JAValstybės politinėje srityje dar nesugebančios numatytyti įvykių ir jiems užbėgti už akių. JAValstybių politikoje visą laiką reiškiasi pastangos ir veiksmai sušvelninti jau įvykusių faktų reikšmę ir atsverti jų politinę įtaką. Naujajam prezidentavimo laikotarpiui norėtume palinkėti geros sekmės ir aiškaus įžvalgumo įvykiams numatyti. Tik įvykių numatymas, bet ne kova su jų pasekmėmis atneš pasauliui, tuo pačiu ir mums laisvę ir taiką.

Pabaltiečių simpatijos

Pabaltijo Taryba ryšium su Vengrijos įvykiais skelbia savo visišką solidarumą su sukilusia Vengrijos tauta. Lietuviai, latviai ir estai visame pasaulyje kviečiami visomis priemonėmis remti moraliai ir materialiai karžygiškai už savo laisvę ir nepriklausomybę kovojančią Vengriją. Pabaltijo Taryba reiškia didžiausią pasipiktinimą raudonąja armija, nukreipusia savo ginklus prieš beginklius Vengrijos patriotus.

Pabaltijo Taryba sveikina laisvosios Vengrijos kovotojus ir linki jiems koveikiausiai išvalyti kraštą nuo svetimų gaivalų ir atstatyti teisingumą ir laisvę.

PABALTIJO TARYBA

Galiojančios JAV-bių ir Lietuvos sutartys

Washington — (LAIC) — Jungt. Amerikos Valstybių Valstybės Departamentas savo leidinyje Nr. 6346, 1955 m. skelbia galiojančių sutarčių tarp šio ir kitų kraštų sąrašą. Toje knygoje, tarp kito, 88 puslapyje sakoma: „Jungtinės Amerikos Valstybės nepripažino Estijos, Latvijos ir Lietuvos inkorporavimą į Socialistinių Tarybų Respublikų Sąjungą. Valstybės Departamentas laiko sutartis tarp JAV-bių ir tų kraštų (Pabaltijo) galiojančiomis."

Toliau suminimos visos šių abiejų kraštų vyriausybių pasirašytos sutartys, tarpe jų seniausia yra pašto piniginių perlaidų sutvarkymas, pasirašytas Washingtone balandžio 10 d. ir Kaune liepos 30 d., 1923 metais. Mainų ir prekybos sutartis, kuri buvo pasirašyta Washingtone 23 d. 1925 m. ir įsigaliojo liepos 10 d. 1926 m. knygoje sakoma, kad tarp Lietuvos ir JAV-bių veikė didžiausio prielankumo principas muitų klausimuose.

Paminima ir pasų ir vizų sutartis, pasirašyta Washingtone balandžio 17 d., 1937 m. Bendrai knygoje suminimos 9 sutartys. Dėl mainų ir rekybos sutarties padaryta pastaba, kad Lietuvai esant sovietų kontrolėje ir dominacijoje, Lietuvos ministeris Washingtone, savo nota 1951 m. liepos 11 d. padarė tam tikras pastabas, pagal kurias sutarties nuostatai netaikomi dabar.

* * *

ŠNIPAS ERIKSON SEKĖ IR PABALTIEČIUS

Stockholm — (LAIC) — Švedų spauda praneša, kad rugp. 21 d. suimtas Anatole Erikson, kaltinamas teikimu slaptų žinių rusams, o taip pat šnipinėjimu Pabaltijos ir kitų satelitinių kraštų tremtinių tarpe. Tai yra ketvirta didelė šnipinėjimo byla paskutiniais penkiais metais Švedijoje.

▪ **JAV. Per televiziją** vėl buvo duota lietuviška programa, kurią paruošė J. J. Stukas. Visų didžiausią dėmesį traukė Lietuvos vaizdai dar iš Nepriklausomybės laikų, brolių Motuzų filmai. Baletą — „Jūratė ir Kastytis" šoko lietuviai baletininkai

Okupuotoje LIETUVOJE

Grįžo „talkininkai"

Vilniaus radijo pranešimu, naktį į rugsėjo 30 d. į Vilnių grįžo iš Kazachstano „specialus traukinys, parvykęs su talkininkais". Jie į Kazachstaną buvo išsiųsti beveik prieš 3 mėnesius. Talkininkus sudarė studentai, dalis mokinių — su kombainais etc. Per daug nesigiriama „laimėjimais", nes ir pirmūnų iš viso už pasižymėjimą darbe tik 50 tegavo „komjaunimo centro komiteto ženklus", skirtus „kovūnams per plėšinių žemių įsisavinimą". Dirbti teko nelengvai, dažnai ištisą parą, o daugiausia — naktimis. Uždarbį mini sukantis apie 1.500 rublių. Atskaičius už maistą ir kitas būtinąsias išlaidas, o visas darbo sąlygas palyginus su Lietuvoje mokomais atlyginimais, tenka daryti išvadą, jog šiems talkininkams, pasiųstiems į tolimiausias Kazachstano vietoves, iš tikro buvo išmokėta, viską susumavus ir palyginus su Lietuvos laikais, kelis kartus prasčiau, kaip buvo mokama Lietuvos laisvės metais. Grįžę „iš talkos plėšinėnėse žemėse", Vilniaus un-to studentai Stasys Daunys, geležinkelių technikumo 4 kurso moksleivė Olga Žarkauskaitė ir kiti 1956. X. 16 per Vilniaus radiją vėl informavo, kaip jiems ten vyko darbas. Prisipažįsta, kad „teko padirbėti net po 18 valandų į parą", o miegoti tegaudavo vos po 4 — 5 valandas. Padėti nuimti derliaus buvo atvykę „draugai net iš Sofijos, Bukarešto, Budapešto ir kitų miestų". Iš Lietuvos jaunimas liepos 13 d. buvo nugabentas dideliu 25 vagonų sąstatu, pasiųstu iš Vilniaus miesto. Į šią „talką" buvo surinkti apie 1.300 žmonių, daugiausia jaunuolių ir merginų, iš visų Lietuvos miestų, be to, nustatytą kiekį davė ir kaimas.

Kaip „gera gyventi" išsiųstiesiems į Donbaso kasyklas, Vilniaus radijas 1956. X. 7 pavaizduoja iš Zarasų išsiųstųjų „jaunųjų šachtininkų" Kychimaliovo, černovo ir Vladimirovo laiškais. Juose teigiama, kad, girdi, jie „nesigaili, jog ten atvažiavo". Kalbama už „visus zarasiečius", kad ir tie esą patenkinti. .

Visaip steigdamiesi prieš žmones pateisinti siunčiamuosius „savanoriais į Sibirą", bolševikiniai propagandininkai per Vilniaus radiją visą laiką Sibirą giria. 1956. X. 7. per Vilniaus radiją nepaprastai išgirta ir Alkanoji stepė, esanti tarp Kazakijos ir Uzbekijos respublikų. Vilniaus radijo pareiškimu, „visą šalį sujaudino partijos raginimai jaunimui apvaldyti šias ir panašias žemes"... Esą, „ešalonai jaunuolių, įvairausių mašinų be pertraukos skubėjo ir tebeskuba į Rytus. Sibiro plėšiniuose jau nuimtas derlius. Alkanosios stepės plėšiniai laukia jaunų entuziastų, įvairiausių specialistų, kurie alkanas ir ištroškusias žemes pavers gausybės ragu"... (Elta)

▪ **Kokį biaurų darbą dirbą JAV-se leidžiama bolševikinė „Laisvė"**, dergdama savo tautiečius ir Ameriką, gerai parodo kad ir 1956 X. 3 jos adresu per Vilniaus radiją pareikšti pagyrimai. Cituodamas „Laisvę", Vilniaus radijas mini mažametį berniuką, kuris padaręs didelį nusikaltimą ir už jį pateko į kalėjimą. Radijas sakosi nenorįs skaityti tokių žinučių, kur vaikai suklaidinti blogų filmų, knygų, radijų (kaip Amerikoje...), tampa nusikaltėliais ir patenka į kalėjimus. Tačiau drauge pabrėžia: „vis tik labai sunku „Laisvėje" rasti džiugesnę naujieną".. Gi „Laisvė" — esą pažangus laikraštis, jis ,meluoti nenori, rašo tik teisybę". Ir tą bolševikinės „Laisvės" „teisybę" toliau pavaizduoja blogais New Yorko priemiesčio butais, apie kuriuos atsiliepiama vienos moters žodžiais: „pas mus tiek žirkių, kad vaikai, jas pamatę bėgant, rėkia baimės apimti. Aš tada griebiu šluotą ir imu žiurkes vyti"... Panašus skurdus gyvenimas esąs ne tik JAV-se, bet ir kitur. Pvz. Brazilijoje vaikai turį lankyti pradžios mokyklas ir mokytis amato. Tačiau ten „įstatymu užtikrintų mokyklų neužtenka nei pusei vaikų. Visi neturtingųjų žmonių vaikai uždarbiauja valydami praeiviams batus, dirba už menką atlyginimą vietoje suaugusių fabrikuose ir panašiai"... Taip informuojami pavergtosios Lietuvos gyventojai apie JAV-es ir kitus Amerikos kraštus. Tik neaišku, kodėl „Laisvės" redaktorius ir bendradarbiai nevyksta į sovietinį „rojų", jei ten viskas jau taip gera, o Amerikoje — viskas taip bloga... (E).

▪ **Išvežimai į Sibirą ir dabar nesustabdyti.** Bet apie tai sovietai tyli, jie tik garsina ar leidžia per laiškus per laiškus pranešti apie tuos, kurie iš Sibiro, atlikę bausmę, paleidžiami, bet ir tai ne visi

▪ **Lietuvoje atsidėjus klausomasi radijo pranešimų iš užsienio,** ypač kilus įvairiems neramumas, kaip per Berlyno sukilimą, riaušes Poznanėje ir kitais atvejais. Pagaliau žmonės sugeba net ir iš bolševikų oficialiai skelbiamų pranešimų „išskaityti tiesą tarp eilučių". Ir reikia pasakyti, jog toji panašiu būdu iššifruojamoji tiesa dažniausiai labai tiksliai sutinka su tikrove. Mat, sovietiniai piliečiai jau iš pačių bolševikų išmoko bolševikinės terminologijos ir kaip reikia šifruoti sovietinius pranešimus — ką būtent jie iš tikro reiškia. . .

▪ **Kauno s. d. kalėjime.** Gautomis žiniomis, sovietinė „teisingumo" mašina su senuoju įnirtimu dirba ir toliau. **Kauno sunkiųjų darbų kalėjime Mickevičiaus gatvėje šiuo metu yra apie 400 kalinių** kurie iš Maskvos nuteisti po 25 metus. Šie kaliniai surinkti iš Lietuvs, Latvijos ir Estijos, taip pat Lenkijos, be to, yra ir keli vokiečiai. Tik tiems, kurie yra kilę iš Kauno apylinkių, leidžiama kas trys mėnesiai pasikalbėti ir susitikti su savo artimaisiais, bet pasimatymas griežčiausiai prižiūrimas. **Visiems kaliniams įvestos jų gimtąja kalba „perauklėjimo pamokos".** Visi jie skatinami pasidaryti „naudingais socialistinės bendruomenės nariais" Nors šiaip kituose Pabaltijo kraštuose daugumą gyventojų sudaro protestantai, bet į Kauno kalėjimą buvo pasiųsti daugiausia gimimo katalikai. Tarp kalinių vyrauja, galima sakyti, didžiai žmoniškos, kupinos gilių religinių išgyvenimų nuotaikos. Paskyrus 25 metus sovietiniam „teisingumui" bausmę, ne vieną, o ypač nekaltai nuteisus, pagauna desperacija, iš kurios išsimušti padeda gyvas tikėjimas Tenka matyti, kaip per pasivaikščiojimus kalėjimo kieme po pietų 4 — 6 valandą kaliniai bevaikščiodami meldžiasi. Kiti rožančių pasidaro iš paprasčiausios virvutės, surišdami joje 10 mazgučių. Iš kalinių nuotaikų esą matyti, kad komunistinei infiltracijai yra ypač atsparūs tikintys krikščionys Su kitais pabaltiečiais ar lenkais bei vokiečiais kaliniai lietuviai daugiausia susikalba angliškai.

▪ **Grįžusieji į Vakarus pasakoja,** kad Vorkutos anglių kasyklose 8 šachtoje apie 20 — 25 procentai dirbančiųjų šachtininkų lietuvių buvę apkaltinti už partizanavimą arba jiems padėjimą. Jie buvo nuteisti nuo 10 iki 25 metų kalėjimo. Prisimenamos pavardės mokytojo Šutos iš Kauno, Antano Krackevičiaus, stud. Petro Ivanausko iš Kauno, Veimano iš Klaipėdos. Jiems 1953 m. jau buvo leista susirašinėti su tėvyne ir gauti iš jos paštą ir siuntinius. Tačiau ir pačioje Lietuvoje padėtis yra labai sunki, nors vis tiek ji dar geresnė uč visos Sov. Sąjungos.

▪ **Okup. Lietuvoje gausu visokių padaužų** ir „besprizorninkų", kurie užkabinėja praeivius, girtauja ir visaip siaučia. Daugiausia tai okupantų „importuotoji prekė". „Tiesoj" Nr. 230 (1956. IX. 30) aprašoma, kaip tos rūšies bolševikiniai „saviveiklininkai" siautė Vilniuje Vingio parke, atiminėjo iš studenčių ir k. piliečių laikrodžius, girtuokliavo etc. Sostinės Stalino rajone 4-sios apylinkės teismas šios gaujos dalyvius nuteisė nuo 3 iki 8 metų kalėjimo. Iš teisiamųjų 3 buvo lietuviai, o 5 rusai, nuvedę ir lietuvius girtavimo bei palaidumo keliais. (E).

* **Vilniaus radijo 1956. X. 13** pranešimu, Lietuvos Lomonsovo vardo universiteto laboratorinių kambarių, Maskvos viešbučių kambariai, Krymo sanatorija". Ir šiemet Lietuvos baldai asiųsti į Leningrado viešbučius, eilę Maskvos viešbučių ir Kazakiją. Skundžiamasi, kad gaunama iš Karelijos prasta medžiaga, todėl nesą įmanoma pagaminti dar geresnių baldų, kuriais Lietuva „išgarsėjusi plačiojoj tėvynėj"...

Lietuvos geležinkelių kelio tarnyba š. m. rugsėjo mėn. surinko Lietuvos ūkinių vienetų, skelbiama, jau biagė vykdyti spalio mėn. atliekų rinkimo ir išsiuntimo normas. (E).

POZNANĖS BYLA IR PRIESPAUDA LIETUVOJE

(DR. A. TRIMAKO LIETUVIŲ DELEGACIJOS VARDU PASAKYTOJI KALBA PAVERGTŲJŲ TAUTŲ SEIME).

Naujas tironijos likiminės kovos su laisve veiksmas prasidėjo šiandien Poznanėje. Toji kova yra apėmusi visą pasaulį. Raudonieji Maskvos valdovai, tęsdami masinius žudymus, žmogaus teisių paneigimą ir žmogaus vertės paniekinimą jų dominuojamuose kraštuose, suorganizavo Varšuvos pagalba šį žiaurų farsą, kuris neabejotinai baigsis naujomis aukomis, ašaromis ir negailestingai išardytų šeimų dejonės.

Poznanės didvyriai yra paprasti žmonės, daugiausiai pavergtieji lenkų darbininkai. Jie norėjo laisvės ir duonos, geresnių gyvenimo ir darbo sąlygų ir laisvės savajam kraštui. Jie, kaip ir kiti pavergtieji, turėjo Dievo jiems duotą teisę gyventi; bet toji teisė buvo jiems be reikšmės, nes jiems nebuvo leista savo gyvybę palaikyti ir ją ginti. Jis išėjo į gatvę pareikšti engėjams savo skurdą. Šie žmonės rizikavo savo gyvybę, nes jiems buvo atimta darbo laisvė — uždirbti nors tiek, kad galėtų gyventi ir pasilaikyti savo darbo ir turto pajamas. Lenkiškieji Maskvos pakalikai, būdami Sovietų interesų sargyboje Lenkijoje, griebėsi jėgos nutildyti balsus, kurie prašė pakelti atlyginimą už darbą, laisvės streikuoti ir leisti susidaryti pakenčiamesnes gyvenimo sąlygas. Brutali fizinė jėga buvo panaudota šiems taikingų dirbančiųjų vyrų ir moterų reikalavimams užgniaužti.

Poznanės darbininkų tragedijos dalyviai buvo nors tuo geresnėje būklėje, kad jų sukilimo pavergėjai negalėjo nuslėpti nuo užsienio atstovų akių. Šios dienos byla yra to išdava. Pasyvi ir aktyvi rezistencija vyksta ir kituose pavergtuose kraštuose, bet jų kova mažiau žinoma.

Lietuvoje, pavyzdžiui, kaip ir Lenkijoje, Kremliaus valdovai naudoja savo policijos jėgą ne padėti žmonėms, ką jie privalėtų daryti, jų gyvybei, laisvei ir turtui apsaugoti, bet priešingai, jie naikina visa tai. Kai raudonosios hordos įsiveržė į Lietuvą, per trisdešimt tūkstančių patriotų paaukojo savo gyvybę savo krašto laisvei ir nepriklausomybei ginti. Sovietų specialūs daliniai istrebiteliais vadinami, apniko kraštą, naikindami laisvę mylinčius žmones. Jie plėšė duoklių forma paskutinius skatikus iš ūkininkų ir darbininkų ir persekiojo tuos, kurie priešinosi vergijai. Pats garsusis generolas Kruglovas, tada buvęs Berijos pavaduotoju, atskubėjo į Lietuvą, kad iš Panevėžio lengviau galėtų vadovauti provokacijų ir nekaltų žmonių gyvybių turto ir naikinimo akcijai.

Tūkstančiai Katyne nužudytųjų lenkų karininkų, masės sunaikintų lietuvių ir kitų tautybių vergų Vorkutoje, Karagandoje ir kitose priverčiamojo darbo stovyklose patvirtina, kad Poznanės byla yra tik tąsa žiauriųjų Sovietų priemonių naikinti žmones.

Šiais nežmoniškais veiksmais komunistai palaiko savo vergijos sutemą. Lietuvos ūkininkai priešinosi jai, priešinosi kolūkių įvedimui, kurie nustūmė juos į vargą. Jie kovojo, kaip jų kaimynai Poznanėje, su priespauda ir primetamu supratimu, kad jų darbo ir turto vaisiai nebegali jiems priklausyti. Lietuvos ūkininkai ir darbininkai negalėjo pakęsti nuosavybės teisės panaikinimo ir ilgai priešinosi prieš visokias kolektyvinės sistemos nešamas negeroves. To išvadoje per pusė milijono lietuvių buvo ištremta, uždaryta į kalėjimus arba sušaudyta. Tačiau šios aukos nenugasdino pasilikusiųjų krašte. Jie tęsia kovą. Komunistų pakalikai dar visai neseniai, šiais metais, kvietė partizanus grįžti iš miškų. Nėra todėl jokio abejojimo, kad lietuvių tauta tebekovoja ir šiandien, tvirtai įsitikinusi, kad galutiną pergalę lems ne vien karo ir ūkio jėgos. Jų aukos neliko be vaisių — tik apie 30% turinčių balso teisę dalyvauja tariamuose rinkimuose, o ir pats ūkio sukolektyvinimas buvo užvilkintas ligi 1947 metų. Deja, ne visi šie faktai yra laisvajam pasauliui žinomi, nes jo atstovų neįsileidžia į okupuotą kraštą.

Sunkiausias karas yra idėjų karas, — dvasinių, moralinių ir religinių vertybių karas. Šiame kare komunistai turi kovoti su laisvės siekiančiais žmonių protais ir širdimis. Raudonieji valdovai turėtų neužmiršti, kad to karo nelaimės, nes mūsų žmonės, vertindami laisvę, niekados nepasiduos komunistų valstybės tironijai. Mūsų tautos šimtmečiais brangino dvasinį žmonijos supratimą, kad žmogus turėtų būti laisvas, siekti savo asmens moralinių augštybių ir kreipti savo likimą savo pageidaujama linkme. Poznanės darbininkai, besiaukoję lietuviai ir visos pavergtosios tautos pakankamai įrodė laisvajam pasauliui, kad jie nenurims kol neatgaus savo teisių, laisvės ir nepriklausomybės savo kraštams.

Prisijungdami prie jų šventos kovos, turėtume reikalauti, kad Jungtinės Tautos pasmerktų komunistų tarptautinį nusikaltimą, padarytą Poznanėje ir tvirtai pasižadėti atskleisti visas komunistų neteisybes ir vargą padarytą pavergtuose kraštuose. Koks bebūtų Poznanės teismo sprendimas, mes smerkiame šią pasityčiojimo bylą, lygiai kaip ir nekaltų žmonių persekiojimą, kurie tenorėjo duonos, laisvės ir teisės, pasirinkti tokią valdžios formą, kuri jiems geriausiai tiktų. Maskvos diktatoriai turėtų neužmiršti, kad kol darbo žmonės bus laikomi pavergti ir komunistų valstybės išnaudojami, tol nebus nei taikos nei saugumo.

Pasaulio Lietuviai

DANIJA

▪ **Danijos Lietuvių Bendruomenė** perrinko savo vadovybę. Pirmininke perrinkta A. Bričkienė, sekretore — Bukšvytė - Hansen, o kasininke pririnkta A Tamašauskienė.

ITALIJA

▪ **Lietuviai kd jaunių IX kongrese.** Rugsėjo mėn. 20 — 23 d. d. Italijoje Castiglioncello (Livorno) mieste įvyko IX-tas metinis Tarptautinės Jaunųjų Krikščionių Demokratų Unijos kongresas. Kongreso tema: „Tehniškai ir ekonomiškai atsilikę pasaulio kraštai". Be šios temos, buvo svarstomos aktualiausios politinės problemos, kurių tarpe ir pavergtųjų tautų dabartinė padėtis.

Kongrese dalyvavo: Australijos, Belgijos, Čekoslovakijos, Italijos, Ispanijos, Jugoslavijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Liuksemburgo, Olandijos, Prancūzijos, Saaro, San-Marino, Šveicarijos, Rumunijos, Venesuelos, Vengrijos ir Vokietijos krikščionių demokratų jaunimo atstovai. Lietuvių delegaciją sudarė: A. Venskus, A. Venskus, A. Žemaitis, M. Macevižiūtė ir L. Pabedinskas. (E.)

PRANCŪZIJA

▪ Š. m. spalio 28 — 30 d. d. Paryžiuje šaukiamas Tarptautinio Valstiečių Internacionalo (IPU) 5-sis kongresas. Žaliasis Internacionalas buvo įsteigtas dar prieškariniais laikais. Nepriklausomo gyvenimo metais Prahos kongrese Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjungai atstovavo prof. J. Kriščiūnas. Lietuva žaliajame Internacionale dalyvauja visą laiką. Nuo 1946-47 m. jame Lietuvos valstiečiams atstovauja A. Devenienė, kuri nuo 1950 m. yra išrinkta Internacionalo vicepirmininke. Be jos, lietuviams IPU atstovauja dar Dr. J. Pajaujis, B. Paramskas ir H. Blazas.

Pranešimus padarė įvairių kraštų pasižymėję veikėjai ir valstiečių vadai, kaip F. Nagy, Dr. G. Dimitrovas, prof. A. Popa ir kiti. Šiame kongrese bus svarstomas pagrindinis klausimas — valstietis ir komunizmas. Iš viso Internacionalas šiuo metu visus savo darbus yra skyręs kovai su komunizmu. (E).

VENESUELA

Venesuelos skautus aplankė Lietuvių Savišalpos Bendruomenės centro valdybos pirmininkas J. Bieliūnas ir sekretorius A. Diržys. Stovyklai vadovavo R. Kuzvinis, A. ir B. Stepulioniai ir A. Neimanas. Venesuelos Lietuvių Savišalpos Bendruomenės tarybos nutarimu bendruomenės atstovų suvažiavimas šaukiamas spalio mėnesį Valencijoj.

Venesueloje St. Casimiro miestelyje yra mūsų šventojo garbei paskirta parapijos bažnyčia. Jos didžiajame altoriuje yra šv. Kazimiero statula, atvežta iš Ispanijos 1928 m. Lietuviams toji vietovė atrodo lyg „kamputis Lietuvos". Aplankiusius parapiją lietuvius maloniai sutiko klebonas, apsidžiaugęs, kad gali pažinti šv. Kazimiero tautos vaikus

DVIDEŠIMT PENKIŲ METŲ SUKAKTIES PROGA

(Z. JUKNEVIČIAUS PASKAITOS SANTRAUKA, MININT ARG. LIET. JAUNIMO DR-JOS 25 M. SUKAKTĮ).

Argentinos Lietuvių Jaunimo Draugija susikūrė 1931 m. kelių energingų vyrų dėka. Tarp iniciatorių suminėtini: Anatolijus Grišonas, dabartinis Lietuvos Pasiuntinybės Montevidejuj sekretorius, Stasys Povilonis, Karolis Misiūnas, Petras Augustauskas (dabar Š. Amerikoj), Viktoras Selenis, Pranas Mureika, Antanas Jasiulis, Zeferinas Juknevičius ir dar keletas kitų. Kadangi minėtas vienetas buvo suorganizuotas vien vyrų, taigi minėtoji organizacija pavadinta Argentinos Lietuvių Jaunųjų Vyrų Draugija. Įstatuose draugija pasižymėjo aiškų tikslą: Auklėti Argentinos lietuvių jaunimą lietuviškoje dvasioje. To tikslo draugija siekė iki šiai dienai.

Pirmiausiai buvo įsteigtas Teatro Mėgėjų Būrelis. Vėliau Jaunimo Dr-ja rengė visokius kultūrinio pobūdžio parengimus. Negalėdama vaidinti be gražiosios lyties, įsileido į minėtą organizaciją ir moteris. Taip pamažu Argentinos Lietuvių Jaunųjų Vyrų Draugija išsivystė į Argentinos Lietuvių Jaunimo Draugiją, į kurią buvo galima įeiti be jokių lyties skirtumų.

DRAUGIJOS VEIKIMAS MENO SRITYJE

Vaidintojų būreliui susikūrus, tuoj pradėta gyvas ir energingas teatralinis veikimas. Pirmutinis režisorius buvo minėtas organizatorius Anatolijus Grišonas, pasižymėjęs dainininkas ir gilus teatro meno žinovas. Jam vadovaujant žiūrovai galėjo pasigėrėti tokiais veikalais, kaip „Savanoriai", misterija „Visi žmonės", „Pražydo nuvytusios gėlės", „Sudrumstoji ramybė", „Nepadėjus — nėr ko kasti", „Leitenantas Antanas".

Tenka pažymėti, kad vaidintojų būrelyje buvo talentingų mėgėjų, prilygstančių profesionalams, kaip tai Juzė Zubkevičiūtė (jau mirus), Elena Goštautaitė — tikra žvaigždė, Genė Padvalskytė — nepamainoma romantiškose komedijose. Genė Bražėnaitė — puiki komiškose rolėse, A. Bagdonienė — dramatiškos tendencijos, Genė Gervelytė — švelniose ir romantiškose rolėse. Uršulė Povilonytė — romantiškuose ir dramatiškuose veikaluose. Gi iš vyrų prisimenam komiką Antaną Jasaitį, romantiką Vytautą Padvalskį, dramatiškus: Antaną Stančiką, Petrą Kukučionį, Stasį Povilonį, Balį Rukšėną, Karolį Misiūną, Jurgį Gilvydį, Joną Miliauską. Tais pirmaisiais laikais sufleriui teko būti Zeferinui Juknevičiui, kuris vėliau pradėjo pats vaidinti. Kada dėl pašalinių intrygų buvo priverstas pasitraukti iš režisūros Anatolijus Grišonas, tas pareigas perėmė Zeferinas Juknevičius.

Ir toliau vaidinimai neutrūko. Darbas buvo tęsiamas tuo pačiu entuziazmu. Buvo suvaidinta daug dramų ir komedijų lietuviško pobūdžio, kaip „Užkerėta smuika", „Brolžudys", „Išsvajota sekretorė", „Lietuvaitė", „Naujokų ėmimo komisija", „Nusisekusi komedija", „Vargšas Tadas", „Uošvė į namus, tylos nebebus", „Palangoje" ir t. t.

Kiek vėliau prie vaidintojų grupės prisidėjo Bronius Verbickas, Antanas Žekys, Ignas Valantinavičius — dabartinis „Aušros" choro vedėjas ir gabus režisorius, Antanas Paršelis. O paskutiniame dešimtmetyje Vaidintojų Būrelio sąstate matome nepamainomas artistes: Antaniną Žekytę, Albiną Kazlauskaitę, Veroniką Jakubkienę. Iš vyrų: Antaną Slančiauską, Leopoldą Stankevičių, Algirdą Matuką. Daugelio praleistų vardų manoma paskelbti kiek vėliau kuria nors proga. Reikia pastebėti, kad Vaidintojų Būrelis labai artimai bendradarbiauja su šv. Cecilijos choru, su kuriuo buvo pastatyta operetė „Birutė", „Consilium Facultatis" ir dar keletas muzikinių veikalų.

KULTŪRINIS VEIKIMAS

Antrais gyvavimo metais Jaunimo Draugija suorganizavo ispanų kalbos kursus, kad lietuviai imigrantai išmoktų tiksliai vietinę kalbą. Pirmais metais dėstė rusų profesorius, o vėliau, apie trejetą metų, dabartinis pirminikas Zeferinas Juknevičius. Ispanų kalbos kursai truko maždaug ketvertą metų ir užsibaigė sumažėjus lankytojų skaičiui iki minimumo.

Nuo pat įsikūrimo dienos Jaunimo Dr-ja mini Tėvų Dieną, kurios programa susideda iš dainų, vadinimų ir paskaitų. Minėjimuose dalyvavo garsūs kalbėtojai: rašytojas Matas Šalčius, poetas Petras Babickas, publicistas Kazimieras Čibiras-Verax, agr. Antanas Šantaras, kap. Antanas Platakis, mok. Elzė Diminskienė ir kt.

SOCIALINIS VEIKIMAS

Draugijos atstovai veikė ir socialinėje srityje. Dalyvavo Lietuvių Imigrantų Globos Komitete, kuris susikūrė 1932 m. Tais metais Argentinoje, ypač Bs. Aires mieste ir jo apylinkėse siautė baisus skurdas ir bedarbė. Ne vienam iš lietuvių teko atsidurti vargingoje bakūžėje. Imigrantų Globos Komitetas, sudarytas iš visų draugijų atstovų padėdavo nelaimingiesiems broliams sulyg išgalės. Daug tame komitete pasidarbavo ir mūsų draugijos atstovai.

Minėta draugija palaikė glaudžius ryšius su visomis lietuviškomis organizacijomis, išskyrus komunistus. Ypač glaudūs ryšiai buvo su „Mindaugo" Dr-ja Berisse. Ilgą laiką Jaunimo Draugijos Viadintojų Būrelis dalyvaudavo kitų organizacijų parengimuose. Tai gali paliudyti Birutės Draugija, „Mindaugo" Draugija, Argentinos Lietuvių Susivienijimas, Argentinos Lietuvių Katalikų Federacija, kurios narių-kūrėjų tarpe randasi ir mūsų draugija; Vilniui Vaduoti Sąjunga, Lietuvių Katalikų šv. Kazimiero Bendruomenė ir kitos.

DABARTINĖ DRAUGIJOS PADĖTIS

Veikimas kiek pasilpęs, nes pirmieji darbuotojai jau pagyvenusio amžiaus, dauguma dirba kitose organizacijose, yra susikūrę daug naujų jaunimo sambūrių. Matome, kad Jaunimo Draugijos pirmininkas vadovauja Lietuvai Išlaisvinti Centrui Argentinoje, kitas buvęs draugijos Vaidintojų Būrelio režisorius vadovauja „Aušros" chorui Temperley, Karolis Misiūnas administruoja „Lietuvos Aidų" radio valandėlę, Barnabas Blumbergas — šv. Cecilijos choro administratorius ir t. t.

Ateitis priklauso jaunimui. Kiek jaunimas įsijungs į minėtą organizaciją, tiek ji gyvuos. Jei ne, tai paliks tik praeities garbingi lapai. Baigiant reikia prisiminti pirmą dvasios vadovą — kūrėją a. a. kun. Bronių Bumšą, mirusį kankinio mirtimi Sibire, pirmąjį režisorių Anatolijų Grišoną, Pasiuntinybės sekretorių, pirmąjį pirmininką; a. a. Povilonienę, kuriems didelė garbė priklauso švenčiant 25 m. gyvavimo sukaktį, daug dirbusiems ir vargusiems, kad draugija klestėtų ilgus metus.

LIETUVIAI visame Pasaulyje

ELTOS ŽINIOS

AUSTRALIJA

▪ **Melburno lituanistinių** kursų vyr. skyriaus klausytojai nuvykę aplankyti architekto V. Žemkalnio. Ta pačia proga Žemkalnis juos supažindino su gyvenimu ir darbais Gabrielo Landsbergio-Žemkalnio ir su pirmaisiais lietuvių teatrais. G. Landsbergis su savo teatro trupe yra pasirodęs per 300 kartų lietuviškoje scenoje. (Jo veikalų apžvalginė ekspozicija 1956. IX. 27 atidaryta ir Kauno respublikinėj bibliotekoj.

Kasmet Sidnio mieste vyksta didžiulės tarpmokyklinės irklavimo lenktynės, vad. "GPS regata". Šiemet jos žiūrėjo apie 30.000 žmonių, kuriems buvo paskelbta, jog laimėti lenktynes S. Joseps koledžiui padėjo du lietuviai. Tai Irvis Jarašius ir Laimis Gružauskas. Visi Sidnio laikraščiai atžymėjo jų tautybę ir nuopelnus.

BELGIJA

▪ **Pulk. Lanskoronskio** sūnus Bronislovas Lanskoronskis, baigęs Belgijoje pramonės inžinieriaus studijas, buvo gavęs amerikiečių stipendiją ir studijas gilino Californijos un-te. Ten gavo ekonomijos mokslų magistro laipsnį. Aplankęs tėvus Paryžiuje, grįžo į Brusselį ir ten tarnaus.

BRAZILIJA

▪ **Sao Paulo** lietuvių kolonijai 30 metų. Pirmieji lietuviai imigrantai Brazilijon atvyko 1925 m. gruodžio mėn. pabaigoje. Daugiausia lietuvių Brazilijon įvažiavo 1926 - 27 m. Imigracijos 30 metų sukaktį S. Paulo lietuviai ruošiasi paminėti dar šiais metais. Lietuvos piliečių, Brazilijon įvažiavusių imigracijos įstaigų duomenimis, yra per 45.000. Vietinės policijos žiniomis, Sao Paulo mieste ir priemiesčiuose gyvena 22.000 lietuvių.

JUNGT. AMER. VALST.

▪ **JAV-se gyvą susidomėjimą** švietimo ir auklėjimo problemomis rodo ten veikiančios lietuvės seserys ir jų kongregacijos. Lietuvaičių Seserų Institutas (LSI), kuris atstovauja kongregacijų vyresniosioms ir mokyklų inspektorėms, per 4 metinį suvažiavimą Pittsburghe priėmė naują savo darbų programą. Nustatyta, kokios pradžios mokyklose mokiniams turi būti vartojamos pagalbinės priemonės ir vadovėliai. Visa eilė jų yra išleisti šv. Kazimiero, pranciškiečių, Nukryžiuotojo seserų ir kt. St. Barzduko paruošta „Lietuvių kalbininkų kultūrinė įnaša" bus išleista vėliau. Muzikas A. Mikulskis sutinka paruošti pradžios mokyklai lietuviškų dainų albumą. Nutarta išleisti pavyzdinį vadovėlį su tinkamomis programomis Vasario 16 d. mokyklose paminėti. Šv. Kazimiero šventė palikta, kaip buvusi, maldos diena už Lietuvą. Visos kongregacijos sutinka, kur tik galint, kad lietuvių kalba, istorija, literatūra ir kiti lituanistiniai dalykai būtų įtraukti normaliose mokyklose į kasdieninę pamokų lentelę. Seserims mokytojoms lituanistiniais klausimais numatoma leisti laikraštėlį. Fordhamo un-tas, šalia rudens kurso lietuvių kalba, paprašytas dėstyti lituanistinius kursus vasaros metu, kada daugiau seserų galėtų jais pasinaudoti. Paskatinta, kad normalių mokyklų seserų mokytojų personalas bendradarbiautų su šeštadieninių ir kitų lituanistinių mokyklų vedėjais, dalindamasis priemonėmis, ragindamas rengti bendras programėles ir šaukdamas bent retkarčiais bendrus posėdžius. Prašoma toliau ruošti išsamius įvairiomis temomis lituanistikos kursus, parūpinti mokytojoms lietuviškų knygų bibliografiją, suorganizuoti pavyzdines lituanistines pamokas, paruošti mokykloms lietuvišką meno programą, kur galint organizuoti lietuvių vaikų šventes ir kt. Spalio 7 d. (komunistų revoliucijos metinėse) su mokyklų mokiniais ir įstaigų įnamiais meldžiamasi už lietuvius ir kitas pavergtas tautas.

▪ **Lietuvių Seserų Instituto** atstovės turėjo taip pat posėdį su PLB JAV krašto švietimo taryba. Šv. Kazimiero seserys sutiko 1957 metais rugpiūčio 17 — 24 d. d. surengti lituanistinius kursus Čikagoje. Per juos daugiausia bus svarstoma tautosaka. Įvairios organizacijos ir tėvai prašomi, kad padėtų jaunimą auklėti tautine dvasia ir plėsti lituanistinių dalykų mokymą.

▪ **Lietuvos pašto ženklų paroda** filatelistų draugijos „Lietuva" š. m. spalio 20 — 21 d. d. ruošiama JAV-se. Joje bus išstatyti visi Nepriklausomos Lietuvos pašto ženklai ir kiti vertingi eksponatai. Draugija „Lietuva" palaiko tamprius ryšius su kitų tautų filatelistų sąjungomis, tuo plačiai garsindama pavergtosios Lietuvos vardą. Draugija šiemet mini 10 metų nuo įsisteigimo. (E).

▪ **LSA Vykdomoji Taryba** prezidentu išrinko P. Dargį, vietoj jo viceprezidentu — buv. iždo globėją Juozą Maceiną, o vietoj to iždo globėju adv. St. Briedį. **Naujoji SLA vadovybė** yra tokia: P. Dargis — prezidentas, J. Maceina — viceprezidentas Dr. M. J. Vinikas — sekretorius, Nora Gugienė — iždininkė, E. Mikužiutė ir adv. Briedis — iždo globėjai, Dr. S. Biežis — daktaras kvotėjas.

Miręs SLA prezidentas adv. K. Kalinauskas tas pareigas ėjo nuo 1952 m. Taip pat aktyviai dalyvavo Amerikos Lietuvių Taryboje. SLA organas „Tėvynė", paskelbusi VT pirm. A. Devenienės pareiškimą, kad tokios apdraudos, kaip Susivienijimo Lietuvių Amerikoje (SLA), niekur neras kitur pasaulyje. Šiuo metu veda akciją į darbą pritraukti kuo daugiau naujų narių.

PRANCŪZIJA

▪ **Prancūzų laikraštis „Nanterre"** (tiražas 27.000) Nr. 38/1956 paskelbė E. Turausko plačią įvykių apžvalgą, kurioje **išsamiai atžymėta** taip pat Kenčiančios Bažnyčios padėtis Lietuvoje. Nurodyta, kaip religinis gyvenimas žydėjo Lietuvos Nepriklausomybės metais ir kas bėra belikę dabar. Naudojamasi pačiais naujajusiais duomenimis. Drauge nurodyta, kaip sovietai kovoja su religija naujais metodais, kurie iš esmės yra alikę seni, pakeista ir geriau pritaikyta prie gyvenamojoj meto reikalavimo nebent tik bolševikinė taktika. Tam pačiam numeryje plačiau aprašyta 43-ji socialinė savaitė Prancūzijoje, kurioj dalyvavo taip pat Lietuvos atstovai.

Vinco žaliau sko išleistuvės.

ROSARIO

*Elvira Yolanda Matulytė šių metų spalio 1 — 15 d. d. buvo išvykusi iš Rosario į Santiago de Chile į Katalikų Darbininkų Jaunimo (JOC) suvažiavimą.

Iš Rosario nuvažiavo ketvertas. Kelionę į Chilę turėjo lėktuvu, grįžo į Rosario traukiniu. Visos grupės pasitikti į stotį buvo nuvažiavęs kun Vyt. Palubinskas kartu su šv. Kazimiero lietuvių bažnyčios žosistais.

žosistė Elvira Yolanda Matulytė

PADĖKA

Ponams Pundžiams už parodytą tokį didelį nuoširdumą ir lietuvišką vaišingumą, brangią dovaną; p. Lukošienei už dovaną, Angelei Pundytei ir p. Onai Liutkevičienei už talkininkavimą siuvant tautinius rūbus, p. p. Pundžiui ir Švarliui už jaunimo sukvietimą, vargonininkui J. Stašauskui ir p. T. Plepiui už grojimą laike repeticijų, nuoširdžiausiai dėkoju.

A. Mikelionienė

* **Spalio 27 d.** į Rosario buvo atvykęs Arg.. Liet. Vyrų Kvartetas „Aitvarai" su vadovu p. Vt. Cibavičium ir pianiste p-le Eugenija Čikštaitė. Kvarteto sąstate yra V. ir A. Rastauskai, J. Simanauskas ir A. Slančiauskas. Rosario šv. Kazimiero Jaunimo D-jos Tautinių Šokėjų grupę sudaro: P. Petruškevičius, A. Liutkevičius, H. Švarlys, A. Lukošius, B. Pundytė, M. Lukošius, N. Papečkytė, D. Zakevičiūtė, A. Pundytė ir N. Švarlytė. Minėti vienetai dalyvavo kun. J. J. Jakaičio, MIC 70 m. jubilėjaus atšventime ir pijanino inauguracijoje. Jubiliatas atsakydamas į sveikinimus priminė daug pasidarbavusį kun. Vengrą, kuris daug pasidarbavo organizuodamas vietos lietuvius ir pradėjo pirmuosius lietuvių parapijos įkūrimo darbus.

MONTEVIDEO

VIEŠA PADĖKA

Urugvajaus Lietuviai „Vyčiai" nuoširdžiai dėkoja visiems Argentinos lietuviams, kurie rūpinosi ir vaišino Argentinoj apsilankiusią lietuvių urugvajiečių krepšinio komandą „Vytis".

Ypatinga padėka Aušros Vartų parapijos kunigams ir Argentinos Lietuvių Sporto Klubui „Kovas" už rungtynių organizavimą ir rūpinimąsi mūsų sportininkais. Taip pat p.p. Katinui, Kanapinskui, Vaitkevičiui, Marcinkevičiams, Mikalauskams., V. Deveikiui. E. Čekanauskienei, K. Deveikiui Pipirui ir kt. šeimoms už išlaikymą po kelias dienas sportininkų ir tokį rūpestingumą mūsų žmonėmis. Be to p. Deveikio Pipiro šeimai už padarytas visiems mūsų sportininkams vaišes savo namuose ir visiems tautiečiams dalyvavusiems rungtynėse ir pagerbtuvių vakarienėj.

* Dėkojame p. Edv. Jusiui už parėmimą mūsų kelionės didele auka ir visiems tautiečiams pirkusiems mūsų rifos bilietus ir tuo prisidėjusiems prie mūsų kelionės į Buenos Aires.

* Š. m. spalio 17 d. mirė Viktoras Kučauskas Montevideo mieste, Urugvajuj.

* Spalio 21 d. Lietuvių parapijoj įvyko labai šaunus „Uršulių" balius, surengtas Urugv. Liet. Kat. Mot. Draugijos, kurios pirmininkė yra šiais metais Uršulė Godienė.

* Spalio 20 d., šeštadienį, Urugvajaus Lietuviai Vyčiai surengė vermutą savo organizacijos nariui Feliksui Satygai, kuris ateinantį šeštadienį lietuvių bažnyčioj sumainys žiedus su p-le Onute Kaluzevičiūte. Dalyvavo nemažas būrys jaunimo, kuris smagiai praleido laiką keletą valandų besilinksmindamas. Tokie parengimai suartiną mūsų jaunimą, turėtų įvykti dažniau.

Mokslas + Menas + Literatūra

AŠTUONI LAPAI

Birutė Pūkelevičiūtė šiame kūrinyje poetės dvasia pergyvena epinę medžiagą. Gyvenimo eigą ji stebi ne tik abejingu epiko žvilgsniu ir ne tik susijaudinusio lyriko žvilgsniu; ji ją matuoja visai nauju, ligi šiol nežinomu, jai vienai savitu mastu: šalia tragiškos bėglio dalies ji pastato giedrią nepriklausomosios Lietuvos tikrovę. Ir šias tikroves ji susiuva trečios tikrovės — Velykų Savaitės — mistiniais dygsniais. Kas iš to išeina. — Tikrai ne vien epas. Ir, pasak Horacijaus, juo naujos tvarkos ir naujo santykio jėga yra didesnė, tuo daugiau palaikomos ji suteikia žinomai temai. Gyvenimiškas vargas ‚Aštuoniuose lapuose" yra ne tik tvirta ranka sutraukomas; jis yra ne tik atšviečiamas vaikiškai giedria nepriklausomos Lietuvos laime, bet kartu pastatomas ir prieš kažką nelygstamo, kas yra daugiau negu vien džiaugsmas ir negu vien kančia, t. y. Didžiosios Savaitės liturgiją. Jos ritmika matuoja šio kūrinio laikus ir tą vargšo dalį, kurios esmė yra būti nei mylimu, nei globojamu, tik kartais reikalingu. Ši knyga stovi kažkokios raidos pabaigoje ir kažkokios — pradžioje. Pabaigoje, dėl to, kad ji turi labai turtingą turinį. Visa mūtų tautos buitis nuo kvepiančio milo drabužio iki Sekminių bijūnų; nuo Kauno priemiesčio iki parapijos Sibire, nuo žygiuojančios kareivių kuopos iki seno Vygrių vyskupo virėjo čia gauna savo meniška išraišką. — Ji yra kažkokios raidos pradžioje, nes jos visuma dar nėra įėjusi į ją; dar ji, tarsi dvasia, plasdena virš jos. Čia nėra įvykių srovės, nenunešančios paskui save skaitytoją. Čia yra kažkokia rimtis, kuri suskaido ir pasveria įvykius. O šios knygos sakinys, toks sodrus, kokio vargiai bebūta mūsų literatūroje, yra išėjęs iš autorės rankų taip išdailintas, kaip rūpestingai paruošta dovana šios knygos skaitytojui — ‚šiuo metu man pačiai brangiausiai būtybei pasauly", — autorės žožiais betariant.

Birutė Pūkelevičiūtė už romaną **"Aštuoni lapai"** 1956 m. sausio 7 d. gavo dienraščio „Draugo" premiją, laimėdama tūkstantį dolerių, kurios mecenatu šiais metais buvo kun. dr. Juozas Prunskis. Laimėjo iš aštuonių konkursui atsiųstų rankraščių slapvardžiu Ignis Fatuus. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas 1956 m. Spaudė „Draugo" spaustuvė. Aplankas dail. Telesforo Valiaus. Knyga rekomenduojama visiems knygos mylėtojams. Gaunama „Laiko" administracijoje. Kaina 3,75 doleriai.

SAULĖS RŪMUOSE

(Fragmentas iš Birutės Pūkelevičiūtės premijuoto romano "Aštuoni lapai")

Nors mes esam dar tik prieklasėj, bet jau dėvim gimnazijos uniformas, tamsiai raudono fetro kepuraites ir juodas kojines. Neturim net ir skambučio: baigiantis pertraukai, seselė Remigija išsiima iš kišenės mažą laikroduką, pritaisytą ant juodo kaspinėlio, ir ima pliaukšėti delnais. Tada mes susirikiuojam po dvi tamsiame pusrūsio koridoriuje ir einam į klasę. Pro virtuvę, pro šnypščiantį karšto vandens baką, pro naujokyno seseles — skutančias bulves, aižančias žirnius, pjaustančias kopūstų galvas. Praeinam pensionato mergaičių valgyklą, ilgus stalus su apvožtais dubenėliais ir suveriamą langiuką; pro jį virtuvės seselė išdalina pietus.

Augštyn mus užveda tik vieną kartą į mėnesį: pirmojo penktadienio palaimininiman.

Kokie milžiniški atrodo tada Saulės rūmai! Mus veda ilgais, aidinčiais koridoriais, pro tuščias klases. Visa gimnazija jau klūpo salėj. Palubėj įsižiebia didysis misingio sietynas ir seselė Anzelma dalina šapirografuotus giesmynėlius.

Čia pat, už mūsų durų, yra refektorius ir mes matom, kaip seselės renkasi pietų.

Jų nebyli eisena prasideda toli, koridoriaus prietemoj. Tamsūs rūbai ištirpsta pusrūsio šešėliuose; iš tolo baltuoja didžiuliai apikaklių skrituliai. Atrodo, kad negirdimai atslenka tik galvos, tik perregimi veidai, įtūturiuoti į pomirtines marškas. Rankos išsišviečia vėliau: bekraujės plaštakos, nukirstos ties riešais abitų rankovėm, ir neatplėšiamai sunerti pirštai. Tyliai atgirgžda batai, tyliai atšlama platūs gelumbės apdarai, perjuosti tamsaus violeto virvėm. Kartais skambteli didelis rožančiaus kryžius, žingsnio lūžy praslysdamas pro sulenktą kelią.

Ir tik tada nelauktai iškyla artėjančių vienuolių apybraižos: plačiapetė matematikė sesuo Prudencija, augštoji sesuo Alovza — istorijos mokytoja; sužvilga sesers Bartolomėjos akiniai ir riebūs skruostai, tyliai praplaukia sesuo Modesta, dailiausia kongregacijos vienuolė ir senutė Teodora, klauzūros raktininkė, ir mažoji mūsų seselė Remigija...

Ties klasės durimis koridorius užsisuka. Užsisuka ir juoda vienuolių virtinė — iki pat refektoriaus durų nulinguoja šlamėdami gobtuvai.

Aš žinau — esu negraži ir labai stora mergaitė. Tokia stora, kad mano uniformos klostės išsiskečia, lyg prasišiepusi armonika. Kai žaidžiam kvadratą, į mane taiko pirmiausiai. Ir tuojau pat išmuša. Vos tik aš pamatau visu smarkumu atšvilpiantį sviedinį, kažkodėl įtraukiu galvą ir nerangiai išskečiu rankas. Paskui žnekteliu nuo stipraus smūgio į paširdį, piktai paspiriu nusiritusį sviedinį ir einu pavėsin.

Be to aš esu netvarkinga: aptaškau rašalu knygas ir rankogalius.

Plaukus irgi dėviu keistai — man juos užšukuoja ant kaktos, o paskui iškerpa veidą, lyg ketvirtainį langiuką.

Aš tik turiu skruostuose duobutes. Tai viskas.

Gal todėl man labai patinka Rimutė, pirmoji mūsų klasės mokinė. Jos šviesios kasos supintos plačiais kaspinais, pirštai švarūs, nagai dailiai nukarpyti. Rimutė turi kuprinę ir barzdotą dėdę — aviacijos kapitoną, kuris pernai paskraidino ją virš Kauno.

Ir dar — ji turi mažakraujystę, todėl kasdieną, per didžiąją pertrauką, nusilupa kvepiantį apelsiną.

Jos namuose aš buvau tik vieną kartą.

Viskas ten buvo nepaprasta. Ir Rimutės brolis — rubuilis jėzuičiokas, ir milžiniška, apvali pagalvė, lyg malūno girnapusė — prikimšta jūros žolės ir pamesta tiesiai ant grindų, ir platūs miegamojo asočiai, kuriuose plūduriavo sumerkti pašto ženklai. Rimutės tėtis juos žvejojo mažom žnypliukėm ir vartė po padidinamuoju stiklu.

O žaislai! Argi juos galima palyginti su manaisiais? Raudonos supynės, pritaisomos čia pat, koridoriuje, ant didelių kablių, išpučiamas krokodilas — apsikabinus jo keterą, galima plaukioti net jūroj — ir cimbolėliai, kuriais Rimutė moka iškaukšinti dainą „Ant kalno karklai siūbavo".

Bet aš negaliu draugauti su Rimute. Ji jau turi draugę. Jūratę.

Juodvi sėdi viename suole, abiejų sąsiuviniai aplenkti ta pačia spalva; abi siunčia eilėraščius į „Vaikų Žodį", abi renka sidabrinius popierėlius misijų negriukui į vieną kamuolį, o Rimutės mama Jūratę vadina net savo marčia.

Tarpusavy juodvi kalbasi tik „far-pa far-slap far-tin far-gu" žargonu. Visos mergaitės žiūri į jas pilnos pagarbos ir pavydo, gaudydamos paskirus skiemenis, bergždžiai bandydamos perprasti iki šiol negirdėtą kalbą.

Ir taip ateina Kalėdos.

Seselė Remigija pasakoja mums apie piktąjį karalių Erodą, apie mergaitę su degtukais; mes lipdom iš plastilino jaučius ir asilus, karpom uodeguotas Betliejaus žvaigždes, o aš vis žiūriu ir galvoju, kaip būtų gerai, kad Jūratė pasiliktų antriems metams... Arba — kad kur nors toli, toli išvažiuotų ir niekad negrįžtų. Arba — kad numirtų. Kaip būtų gerai, kad aš galėčiau draugauti su Rimute! Aš niekad nepamiršiu ankstyvo pavasario rytmečio, kai pasibaigus maldai, seselė Remigija staiga atsisuko:

— Mergaitės, pasimelskit už savo draugę Jūratę.

Švietė saulė, gimnazijos sode švilpavo varnėnai; senukas daržininkas, pasilipęs ant kopėčių, baltino kalkėm obelų kamienus ir genėjo nušalusias šakas.

O mano ausyse tebeskambėjo keistas ir baisus žodis — „meningitas"...

Jūratė mirė tą pačią savaitę.

Per Vėlines aš mačiau jo kapą. Skulptorius nukalė angelėlio veidą iš Jūratės nuotraukos.

Jos tėtis buvo ją nufotografavęs ant karusėlės arklio, įsikabinusią į plaušinius medinuko karčius. Ir todėl angelėlis šypsojosi. Kaip ir visi linksmi vaikai, kai įsuktas karusėlės ratas skrieja visu smarkumu, kai šuoliuoja, išrietę sprandus, mediniai arkliai, kai groja smagi balagano muzika vėliavėlės ir vėjas šiltu delnu užima kvapą.

Taip šypsojosi Jūratės angelėlis.

Vėlinių naktis buvo drėgna ir tamsiai raudona. Purškė smulkus lietus, žvilgėjo rievėti medžių kamienai; žmonės dangstė skėčiais žvakes ir lajinius puodelius. Takai žliugčiojo šlapiu moliu, gedulingai kvepėjo sulytos chrizantemos, o medinėj kapinių koplyčioj be paliovos dindilino skardus varpeliukas. Už vėles, už vėles — už savižudžių ir miesto valkatų vėles.

Ir už mažų mergaičių...

■ **Friburge (Šveicarijoje) įvyko PAX ROMANA MIIC** tarybos posėdis. Toje taryboje tedalyvauja tik viena egzilinė katalikų akademikų (sendraugių) federacija. Pax Romana kongrese Nottinghame (Anglijoje) 1955 m. trejiems metams buvo išrinkta Ateitininkų Sendraugių Sąjunga. At. S. S. S-gos c. valdyba savo atstovu MIIC tarybon paskyrė Ed. Turauska. Pastarasis ir dalyvavo Tarybos sesijoje Friburge. Buvo aptarti įvairūs reikalai, bet daugiausia laiko skirta jubiliejinio Pax Romana MIIC kongreso 1957 m. parengimui.

J. Venckus S. J.

MOKĖTI SENTI

A man is old as he's feeling,
A voman as old as she looks.
Mortimer Collins

Kalbėjome apie senėjimo teorijas. Norėjome sužinoti, kokios priežastys nulemia žmogaus gyvenimo evoliucijos ciklą, o gal teisingiau būtų kalbėti apie žmogaus gyvenimo projektoriją: žmogus iškyla, pasiekia aukštybes ir vėl nusileidžia. Gal pats liūdniausias dalykas yra studijuoti žmogų iš fiziologinio taško, anatominės ir histologinės pusės, nes anatomija ir histologija mus mokina, kad žmogaus kūnas metams bėgant labai keičiasi ir keičiasi praston pusėn; kad peržengusio penkiasdešimts metų amžiaus žmogaus kūno organai žymiai suspėjo pasikeisti — sumažėti, susitraukti, suglebti. O fiziologija moko, kad žmogaus kūnas pasiekia savo aukščiausią tobulybės laipsnį, kada žmogus turi 25 metus amžiaus. Tada raumenys yra patys stipriausi, tada jausmų organai yra patys aštriausi, kaip tai: akys, ausys, ir pan. Žmogus pasilieka tokiame stovyje maždaug iki 35 metų ir nuo tada jau pradeda slinkti pakalnėn; nuo tada ir sportininkai turi atsisakyti nuo komandų, jau aviacija pradeda išimti tokį iš svarbių piloto pareigų ir duoti kitas pareigas, mažiau atsakingas. Bet kadangi dauguma žmonių nesusideda nei iš pilotų, nei iš profesionalų sportininkų, todėl tokios dviskalifikacijos taip anksti nepergyvena. Prieš antrąjį karą Š. Amerikoje buvo, tiesa, tendecija atleisti iš pareigų palyginti dar jaunus darbinikus, bet karo laike, padidėjus karo industrijai ir išėjus jauniems žmonėms į frontą, pradėjo priimti ir vyresnio amžiaus darbininkus ir buvo pastebėta, kad industrija nuo to nenukentėjo. Priešingai, vyresnio amžiaus darbininkai įnešė savo patyrimą, atsargumą, atsakomingumo jausmą, taip, kad dabar jau nebekalbama be jokios atodairos, kad senesni žmonės — kurie jau pradeda savo 60 metus, yra vadinami seni, ir tokių Š. Amerikoje yra daugiau negu 30 milijonų — esanti tautai našta, juos nevadina pasyve tautos klase, kurią reikią maitinti, kuri mažai ir nieko nedirba, su kuria sunku sugyventi. Kaip dažnai naujai apsivedusios poros sunkiai pakenčia namuose senus tėvus. Joms atrodo, kad tos archaiškos paliekuonės geriau tinka istoriškam muzėjui, o ne jaunų žmonių židiniui, kuriems daugiau reikia kambarių, laisvės ir kartais tėvų turtas būtų labai pravartus.

KAIP DABAR RIŠAMOS SENESNIŲ ŽMONIŲ PROBLEMOS?

Kas turi progos važinėti po Lietuvos išeiviją — Š. Amerikoje, P. Amerikoje — lengvai pastebi, kad senesnieji žmonės viršija savo skaičiumi sueigas, tautines šventes, bažnyčių lankytojus. Kiekviena mirtis kolonijai yra didelis nuostolis, tokiu būdu lietuvybė žymiai mažėja. Kol gyvenome laisvoje Lietuvoje ir seni tėveliai, seneliai, tarp daug vaikų, anukų, pasilikdavo kaip ir nepastebimi: vienuose namuose 3 — 4 generacijos sutilpdavo. Senesnieji žmonės tarp vaikų pasidalydavo, taip visi ir gyvendavo laimingai. Išeivijoje lietuviai paprastai neaugindavo skaitlingų šeimų. Vis teisinasi, kad pradžioje buvę sunkūs laikai. Gal senesni žmonės medžiagiškai ir nenukenčia taip greitai, nes susikrauna kokį turtelį, gauna pensiją, bet praranda greitai šeimyniškus ryšius, vienas kitas vaikas, kuriuos turėjo, greitai pranyksta, ypatingai jeigu apsiveda jie su kitos tautos asmenimis ir tėvai pasilieka vieniši. Senesnių žmonių ateitis nekokia. Kas nėra matęs štai tokį vaizdą? Atvažiavo iš Lietuvos dar jaunas, prieš kokius 25 — 30 metus. Gavo darbą fabrike. Turėjo dirbti sunkiai. Vienitelė paguoda ką turėjo, kad senatvėje, užsidirbęs pensiją, pasilsės, pasidžiaugs likusiu gyvenimu. Jis skaito metus, skaito mėnesius, kada ateis tas palaimintas laikas. Pagaliaus atėjo tas laikas. Kokia laimė! Jau rytą nebereikia skubėti į darbą, jau gali gulėti kiek nori. O atsikėlęs, pasipusryčiauji ir vaikščioji sau vienmarškinis iš kambario į kambarį, paskui užsivilkęs švarką eini į kiemelį, iš kiemelio į gatvę. Koks tai džiaugsmas matyti, kad kiti bėga į fabriką, grįžta iš fabriko, o tau nereikia, jau nebereikia tos laižuvos. Tiesa, kainavo kelis mėnesius, net metus, vaikštinėti iš raštinės į raštinę, kol sutvarkei visus pensijos formalumus. Tos Draudimo kompanijos kartais ir gerokai delsia, nes vis atranda kokių trūkumų. Tai pasas netvarkoj, tai gimimo metrikų nėsą, kurių dabar iš Lietuvos sunku gauti. Dažnai pasitaiko, kad darbininkas mano, kad Kompanijos ne tiek išmoka, kiek turėtų pagal jo paties išskaičiavimą išmokėti. Kur rasi gryno džiaugsmo šitoje ašarų pakalnėje? Žmogelis kreipiasi į advokatą, bet nelaukime, kada ta byla pasibaigs, nes niekas to nežino. Tas žmogelis jau pradėjo gauti pensiją. Pirmą kartą ta suma yra didesnė, nes sumoka už praeitus nemokėtus mėnesius. Reikia apsipirkti; nusiperka naują eilutę, naują paltą, naują skrybėlę, naują laikrodį Longines, kokį dar niekados savo gyvenime nebuvo turėjęs. Apsiskuta, apsiplauna, pasipuošia. Toks žmogus mažiausiai 15 metų atrodo jaunesis, ypatingai jeigu dar naujus dantis įsideda, kurių pirmiau negalėjo, nes brangiai kainavo. Deja, tas gražus pajaunėjimo vaizdas neilgai tęsėsi. Žmogus, įpratęs visados manyti, kad nedirbti tai yra laimė, jis ir nedirba. Pagaliau nežino, ką dirbti, nes darbo namie nėra: guli, valgo, rūko, geria — kaip neišgersi savo mėgiamo lašelio — ir šneka, ir kalba, ir kritikuoja ir reformuoja pasaulį su kitais, koks jis pats yra. Taigi, tas fabrikas, kuriame dirbo tiek metų, ir Valstybė su Draudimo Įstaiga tam žmogeliui nieko geresnio negalėjo duoti, kaip tą pensijėlę. O tas darbininkas greitais žingsniais pradeda senti, pasidaro apsileidęs, baisiai nešvarus ir be to ligų puodas. Jam visas puses skauda ir tai yra žmogus, kuris

SEKMADIENIO
RIMČIAI

MIRTIES BAIMĖ

Analizuoti mirtį yra perdėm sunku. Šia tema galima tomus prirašyti, bet taip pat pasitenkinti keliais puslapiais arba vienu sakiniu. Vieniems ji būtų be galo baiminga, nemaloni, o kitiems, — galbūt, labai įdomi. Visi tačiau turime sutikti, kad mirtis yra naturali fizinės gyvybės raidos mums suprantama pabaiga, kuri gali būti labai įvairiai ir individualiai interpretuojama. Savaip ją aiškins filosofas, kunigas, medikas, gausios šeimos tėvas, sunkiai kenčiantis ligonis, karys, vergas, turtuolis, vargšas, senelis, jaunuolis ar nesveikos dvasios savižudys; savaip ją analizuos pagaliau kiekvienas atskiras žmogus. Jeigu vieną dieną sugalvotume išleisti anketą su klausimu: „kaip tamsta supranti ir įvertini mirtį?" — ir paleistume ją cirkuliuoti tarp milijonų žmonių — tikėkite manim, kad susilauktume be galo įvairių ir įdomių atsakymų.

Kalbėti apie mirtį, kaip ir apie gyvybę, yra lygiai problematiška. Nors paviršutiniškai žvelgiant gyvybė ir mirtis atrodytų du priešingumai, tačiau jiedu eina ranka rankon. Dargi daugiau: nustatyti fizinės gyvybės ir mirties ribą yra beveik neįmanoma. Be pasakų, legendų turime mūsų žemės istorijoj pakankamai ir tikrų atsitikimų, kada tariamieji „mirusieji" buvo net palaidoti per neapsižiūrėjimą būdami tikrumoj dar gyvi.

Galėtume kalbėti apie visuotinę žmogaus mirtį, mums normaliai suprantamą žmogaus kūno ir jo organų funkcijų nustojimą; galėtumėm taip pat kalbėti apie kiekvieno organo mirtį atskirai, ar net pavienių celių mirtį, kuri yra žymiai greitesnė vienoms iš jų ir daug tikresnė kitoms. Tačiau ne šita yra mano tema. Mano mintis yra pagvildenti mirtį iš taško daugiau eilinio, praktiško ir realaus.

Mirtis yra būtinybė kiekvienai žemiškai gyvybei. Ir kaip mažai mes ją suprantame! Ar verta jos bijoti? Ar verta bijoti tos naturalios būtinybės, kuri vėliau ar anksčiau turės įvykti, visvien, norėsime mes ar ne, bijosime ar ne!

Žinau, kad nemaža skaitytojų dalis nesutiks, jeigu aš pasakysiu, kad protaujančiam žmogui mirties baimė yra nereikalinga. Pagalvokime. Argi bijoti jos nebūtų lygiai tas pats, kas bijoti žemės sukimosi, bijoti augti, pasenti, arba bijoti net gyventi! Visomis turimomis mokslo priemonėmis stengtis prailginti žmogaus gyvenimą nieko bendro dar neturi su mirties baime.

Noras prailginti gyvenimą yra naturalus ir sveikas žmogaus instinktas, pagaliau — net pareiga, kaip kiekvieno sveikai galvojančio asmens, taip ir kas kart vis progresuojančių mokslų. Lygiai kaip per kietą darbą pirminis žmogus turėjo prasimušti sau ir savo kartoms vis tobulesnius kelius, taip lygiai per tą patį amžiais trunkantį smegeninį savo darbą žmogus turi pareigą ieškoti potyrio ir priemonių, kas kart vis geresnių, prailginimui savo gyvenimo.

Naturalu yra mirties nepageidauti, bet neprotinga — jos bijoti. Vis dėlto jos bijoma labai.

Neretai pasitaiko, kad ligonis jau vos tik įžengęs į gydytojo kabinetą, pirmoj eilėj įspėja gydytoją, kad jam pačiam nieko nesakytų tuo atveju, jeigu jo sveikata būtų pavojingoj būklėj. Mano supratimu, šitai galima būtų prilyginti galvos kišimui į smėlį pavojaus atveju, arba akių užmerkimui, kada jas reikia kaip tiktai laikyti atdaras.

Ar nebūtų geriau ir naudingiau žinoti silpnėjančias savo jėgas, sutikti su nepagydoma senatve ar nepagydoma liga ir priimti jas kaip neišvengiamą būtinybę, kuriai dažnai jau nėra priemonių pakeisti.

Kaip nemaloni pareiga yra gydytojui, ir vis dėlto beveik neišvengiama praktikoj, įtikinėti mirštantį, kad jis dar pasveiks ir gyvens be galo „ilgai". Retai kada pasitaiko ligonis, kuris rimtai norėtų sužinoti savo galimą gyvenimo ilgumą bei artėjančią mirtį šaltai apie tai galvodamas. O vis dėlto patyręs gydytojas atidžiai patikrinęs ligonį, ir žinodamas diagnozę-ligą, dažnai bent apytikriai gali pasakyti paskutinį mokslo žodį apie egzistuojančią galimybę pagydyti visai, prailginti gyvybę, arba artėjančią neišvengiamą mirtį.

Suprantama, kad gydytojas privalo raminti žmogų - ligonį, ypač ta prasme, kad priduoti jam dvasinių jėgų kovai su liga, bet labai dažnai gydytojas peržengęs tiesos ribas turi būti eilinis melagis vien dėl to, kad patys ligoniai to pageidauja.

Manote, kad toks gydytojas, kuris pasakytų ligoniui teisybę į akis turėtų pasisekimo? Niekados! Nors ir visai beviltiškas bus ligonis, bet jis niekad nesutiks su ta mintim ramiai. Jis važinės nuo vieno gydytojo prie kito, bereikalingai išleis paskutinius savo sutaupytus likučius, kol jo gyvybė užges. Norėtum jam ir jo šeimai patarti, padėti, bet argi gali!

Čia yra mūsų visų bendra klaida.

Kodėl apie tai rašau?

Kiek kartų teko man ir visiems mano kolegoms gydytojams lankyti ligonius mėnesiais, dienomis arba net valandomis prieš neišvengiamą mirtį — jie kalbėjo, planavo apie ateitį, dažniausiai medžiaginę - materialinę, visai net neprileisdami, kad mirtis jau čia pat beldžiasi į jų duris. Kaip nerealūs mes! Matome labai dažnai kitus mirštant, kiekvieną dieną pilni laikraščiai žinių, bet apie save ar mes pagalvojame kada nors. „Ne, aš nesenas, aš dar gyvensiu ilgai, aš dar nemirsiu; jis — Petras, Jonas ar Ona, tiesa, mano metų, bet jie silpnesni, liguisti — aš ne, jokiu būdu ne" .Taip galvojame būdami 60-ties, 70-ties ir net 80-ties metų, taip galvoja pats save apgaudinėdamas žmogus kiekvienam savo amžiuj.

Nuostabi gamta! Kaip didelis yra instinktas gyventi, reikia tik stebėtis. Jis apgauna netik neturinčius supratimo apie ligas, bet net ir daugelį garsių gydytojų. Jie taip pat miršta, dažnai planuodami gyventi.

Pamažu išsekančios gyvybės atveju, nepagydomų ligų atveju (kurios gal kada nors ateityje ir bus pagydomos), nesugrąžinamai persidirbusių vitalinių organų atveju gydytojas gali pasakyti, bent apytikrią mirties datą, kartais, net gerokai iš anksto, žinoma, neimant atsitiktiną — nelaimės mirtį, kurios mes nežinome niekas.

Pasitaiko gana daug ligonių, kurių giminės galima įspėti net vienais kitais metais iš anksto apie jų artimųjų neišvengiamą mirtį, nusakant apytikrią jos datą, sakysim,

— Tamstos motina, tėvas, ar koks kitoks giminaitis ligonis neįžengs į 1957 ar 1958 metus ar panašiai, nekalbant jau apie įspėjimą greitos mirties kokios nors sunkios ligos atveju, kada jau ir ne gydytojui yra aišku, kad ligonis daugiau kelių dienų ar valandų netrauks. Po šito įspėjimo ligoniui dažnai užtektų laiko savo medžiaginius, o ypač, svarbiausia dvasinius reikalus sutvarkyti.

Taip pat dažnai gydytojas labai iš anksto gali nurodyti sergančiam ar paliegusiam kelius ir gyvenimą, kurių jis turi laikytis, kad prailgintų savo gyvybę. Laiku imti šitai dėmesin yra svarbiau, negu pavėluotai gydytis vaistais. Žinant savo sveikatos geras ir blogas puses ir atatinkamai tvarkant savo gyvenimą, taupant savo kūno ir dvasios jėgas, ekonomizuojant savo kūno ir dvasios jėgas, ekonomizuojant darbą paliegusių savo organų yra daug išmintingiau, negu važinėti pas gydytojus, daryti milžiniškas išlaidas brangiems šių laikų vaistams, jau pavėluotai ir sunkiai susirgus.

Ir mūsų mielų tautiečių tarpe, gyvenančių Buenos Airėje, turėjau ligonių, kurinos buvau įspėjęs ir kuriems nurodžiau jų gyvenimo kelius, darbą, maistą, vaistus, kurių jie turi laikytis, norėdami prailginti silpstančią savo gyvybę, tačiau kurie nekreipė jokio dėmesio į nuoširdų mano įspėjimą. Skaičiau laikraštų vėliau, kad iš jų tarpo yra jau palaidotų. Esu tikras, jie galėjo dar gyventi. Ir priešingai, žinau ir tokių ligonių, kurie dabodamiesi stebuklingai galėjo pratęsti savo gyvybę net eilei metų, taupydami jėgas gyvybinių savo organų, kurie atrodė jau visai pavargę ir besibaigią.

Dažnai mes patys esame kalti neišmintingai žaizdami su savo sveikata ir jėgomis. Taupykime jas ramiu savo darbu, tinkamu valgiu, tvarkingu gyvenimu, išmintingu apsirengimu, šaltu protu, šviežiu oru, naudingai praleistomis atostogomis, poilsiu, nesinervuodami, sugyvendami šeimoje, taupykime jas pagaliau išmintingais gydytojo patarimais ir taip pat švaria ir skaisčia savo sąžine, kuri leidžia mums ramiai miegoti nesivartant bemiegėj nuo vieno šono ant kito su griežiančiais dantimis ir kerštingomis mintimis.

Dvasinė ramybė, tikėjimas ir gera valia privers kūną paklusti ir tarnauti ilgesniam laikui ir naudingesniam gyvenimui sau, savo šeimai, artimiesiems, visuomenei ir, svarbiausia, pačiam mūsų Viešpačiui.

Priešingai, įtemptas gyvenimas miestuose, fabrikai, naktiniai klubai, alkoholis ir kiti svaigalai, jaudinantieji teatrai ir kinai, paleistuvavimas, vaidai, nenuoširdumas ir sąžinės apgaudinėjimas — atneša dvasinį susilpnėjimą, gležnumą, atminties nusilpimą, bevališkumą — ėjimą prieš savo norus, prieš dvasinį pakilimą, prieš sąžinę; tuo atveju organizmas greičiau atsisako tarnauti ir paliegsta palikdamas kartėlį sąžinėj ir baimę artėjančios mirties.

Neturėkime iliuzijų, kad mes gyvensim amžinai, būkime pasiruošę, kad mirtis mūsų neužkluptų netikėtai.

Teleidžia man skaitytojas čia pacituoti porą ištraukų iš genialaus ispanų poeto, Jorge Maurique, gyvenusio net prieš 500 metų. Jo coplas — giesmė, parašyta su įkvėpimu po savo tėvo mirties, yra tikra senosios ispanų literatūros brangenybė tiek savo stiliaus, rimo, formos, tiek ypač savo gilios ir prasmingos minties atžvilgiu. Būtų labai pravartu išversti ją ištisai į mūsų kalbą, jeigu dar nėra šitai padaryta.

Nenorėdamas pakeisti literatūrinio grožio cituoju čia pora giesmės posmų originalinėj kalboj.

Giesmės pradžia:

— "Recuerde el alma dormida,
avive el seso y despierte
contemplando
cómo se pasa la vida,
cómo se viene la muerte
tan callando:
cuán presto se va el placer,
cómo después de acordado
da dolor,
como a nuestro parecer
cualquiera tiempo pasado
fué mejor."

Bebaigiant autorius sako:

— "No gastemos tiempo ya
en esta vida mezquina
por tal modo,
que mi voluntad está
conforme con la divina
para todo;
y consiento en mi morir
con voluntad placentera,
clara, pura,
que querer hombre vivir
cuando Dios quiere que muera
es locura".

Be įtempto įsigilinimo lengva suprasti šių šedevrinių eilučių teisybę ir grožį.

Kaip koktu ir nerimta atrodo, kada dar lavonui nespėjus atšalti, jau norima kartais jo turtais dalytis.

Netaip senai buvau liudininku, kai vienai veik šimtametei senutei bemerdėjant, jos vaikai, taip pat jau seni, riejosi dėl jos menkų turtų. Vos ją palaidojus, dar tą pačią dieną, tos rietenos išaugo į saviškių muštynes, kuriose buvo net kaulai

Jubiliatas kun. J. J. Jakaitis, MIC iš Montevideo T. J. Bružiko, S. J. „Aitvarai" ir Rosario Tautinių tarp Rosario T. T. Marijonų, svečio apsuptas Arg. Liet. Vyrų Kvarteto Šokių grupės.

---

vos tik peržengė 60 metus. Moteris yra paprastai kitokia: moteris namuose atranda lengviau darbo: ji mokės išvirti, kada kiti dirba namus sutvarkyti, anūkus prižiūrėti. Ji yra namuose naudinga, todėl ir branginama. Be to, moteris yra religingesnė: ji prisideda prie bažnyčios draugijų, prie paskaitų, prie bazarų ir kermošių ruošimų. Ji moka bažnyčiai pagelbėti; paskalbti, sutvarkyti albas, kamžas. Ji atsikėlusi ir į bažnyčią nueina, šv. Mišias išklauso, kasdieną prieina prie komunijos. Tai yra mūsų brangios ir visų mylimos mamytės. Mūsų vyrai yra kitoki Dievo sutvėrimai. Jeigu kuris visą gyvenimą nebuvo katalikas, priklausė prie komunistų partijos, iš jo nieko religinio nesulauksi. Jis sekmadieniais, kada kiti Mišias klauso, su meškere prie upelio, prie ežero, ar prie jūros tupės, kiūtuos, ar ant akmens sėdės. Aš čia kalbu apie vyrus, kurie visados save vadino katalikais. Atrodo, kad jie turėtų susiprasti, panaudoti šitą gražų laiką dvasiškam gyvenimui, nueiti rytmečiais į bažnyčią, prie šv. komunijos. Už tą jį niekas nepalaikys nei davatka, nei nėra ko drovėtis prieš kitus vyrus. Senesni žmonės nežino, kiek metelių bekukuos, kaip gegutė, bečiulbės kaip lakštutė. Tuos metelius, kuriuos Dievas duoda, labai galima panaudoti, susikrauti danguje turto, kurio nei rūdys negadina, nei kandys nesukandžioja.

Kitų profesijų senatvė yra kitokia. Pav., gydytojai labai ilgai gali pasilikti savo profesijoje, ypatingai administracijoje direktoriais. Jeigu kuris turėjo ilgus metus savo konsultoriumą, jis gali laikyti kiek nori, kol pats laisva valia neatsisako. Jis gali turėti jaunus gydytojus, kaip padėjėjus, arba perleisti savo sūnui. Neretas dalykas, kad iš gydytojo šeimos išeina kiti gydytojai.

Advokatų senatvė yra ypatingai laiminga, nes dažnai jo vardas, autoritetas, prestyžas be jokio kitokio darbo jam padeda ilgai laikytis aktyviame gyvenime. Tie advokatai, kurie patenka į valstybės politikos gyvenimą, gali ilgai, ilgai pasilikti tame gyvenime, nes jų tradicijos, patyrimas, ryšiai, praeitis, kaip eks-prezidentai, senatoriai, deputatai, partijų lyderiai, visokių fabrikų konsultoriai, sindikatų vadai — visa tai jiems užtikrina tinkamą jų amžiui darbą ir įdomų, visados naują, veikimą.

Inžinieriai, arkitektai, elektricistai dažnai turi aprūpintą savo ateitį. Tie, kurie moka statyti namus kitiems, moka ir sau pasistatyti.

Bendrai kalbant yra pastebėta, kad tos profesijos, ar tie žmonės, kurie savo geriausiuose metuose mokėjo išrišti savo gyvenimo problemas, sugebą išrišti ir savo senatvės problemas; tie, kurie savo laisvoje profesijoje mokėjo surasti sau tinkamą ir įdomų darbą, moka taip pat ir senatvėje save užimti ir nenuobodžiauja. Gydytojai pastebėjo, kad tie žmonės, kurie per visą savo gyvenimą gerai naudojasi savo protinėmis jėgomis, tos protinės jėgos pasilieka nuostabiai sveikos ir senatvėje ir net gilioje senatvėje. Pav. paimkime tokį Adenauerį, Pijų XII, žmonės, kurie yra jau peržengę 80 metų ir kokį dar milžinišką darbą atlieka, kuris sudarytų garbės ir 40 metų žmogui.

Pastebėta, kad intelektualai lengviau susitaiko su senatvės likimu, negu fizinio darbo darbinikai. Darbininkas, išėjęs iš fabriko, jeigu jis negali panaudoti savo rankų, jeigu jis neatranda kokį "hobby" dirbti sode, prie medelių, prie gėlių, prie bičių, arba kaip improvizuotas stalius, kalinėti, pjaustinėti, dažyti, aplink namus ar namuose, jis nežino, ką daryti. Tuo tarpu kad intelektualas domisi savo profesija, seka kitų darbus, dažnai mėgsta rašinėti į laikraščius, rašyti savo atsiminimus. Tiek turime visokių atsiminimų, autobiografijų, parašytų daugiausiai jau senesių žmonių. Intelektualas be plunksnos greitai atranda kitą draugę — knygą. Gyvenime dažnai dėl daugel darbų, neatranda laiko daug skaityti, todėl kiekvienas senesnis žmogus save ramina ta mintimi, kad galės daug skaityti. Ar jis tai įvykdo, tai yra kitas klausimas.

Žmogaus senatvė labai daug pareina nuo jo gyvenimo filosofijos. Jeigu žmogus visą savo gyvenimą neturėjo religijos ir jos nepraktikavo, jis priims mirtį stoiškai, fatališkai, kaip neišvengiamą būtinybę. Žmogus religingas stengiasi sutvarkyti savo sąskaitas su Dievu ir krikščioniškai pasiruošia keliauti į amžinybę. Jis laiko savo ilgą gyvenimą, kaip ypatingą Dievo malonę, už kurią yra labai dėkingas. Jeigu stengėsi gyvenime žmonėms daryti gera, gali mirdamas pasakyti, kad per jį pasaulyje buvo daugiau meilės, kad perėjo pasaulį gera darydamas.

KATALIKO ŠVENTA PAREIGA

Kiekvieno kataliko šventa pareiga sekmadieniais išklausyti šv. Mišias. Lietuvio tautinė savigarba reikalauja kiek galima dalyvauti lietuviškose pamaldose, kurios vyksta sekančia tvarka:

AVELLANEDOJE, Aušros Vartų liet. bažnyčioje (Mendoza ir Brasil) kiekvieną sekmadienį 10,30 val.,

VILLA LUGANE, Hogar de la Sagrada Familia Seserų koplyčioje (Piedrabuena 4926) kiekvieną pirmą mėnesio sekmadienį 9 val.,

CASEROS, N. S. de Merced parapijos bažnyčioje (Uruguay 251) kiekvieną antrą mėnesio sekmadienį 10 val.,

BERISSE, Maria Auxiliadora parapijos bažnyčioje (Callao 4450) kiekvieną trečią mėnesio sekmadienį 10 ir 11 val.,

TEMPERLEY, N. S. del Huerto Seserų koplyčioje (9 de Julio 82) kiekvieną ketvirtą mėnesio sekmadienį 10 val.

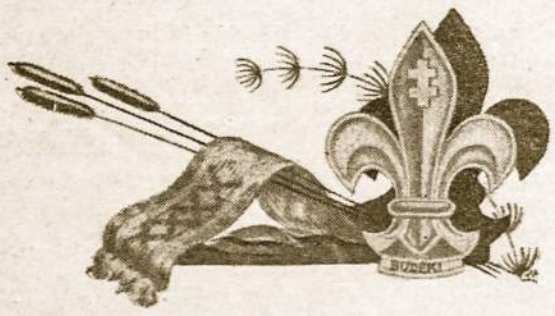

SKAUTŲ SKYRIŲ

veda

REDAKCINĖ KOMISIJA

Sąryšy su prasidėjusiomis vengrų išlaisvinimo kovomis lietuvių skautų draugovė atjausdama ir solidarizuodama vengrų skautams gyvenantiems Argentinoje š. m. spalių mėn. 28 d. pasiuntė tokio turinio raštą:

Su dideliu atydumu sekame įvykius vykstančius Jūsų tėvynėje.

Reiškiame Jums nuoširdžią užuojautą dėl tiek daug žūstančių Jūsų brolių nuo išdavikiškų rusų okupantų šūvių.

Su širdingu džiaugsmu sutinkam kiekvieną žinią apie Jūsų tautiečių pergalę prieš daug kartų stipresnį ir klastingą priešą.

Nelaimėje ir džiaugsme su Jumis!

Tegyvuoja laisva ir nepriklausoma Vengrija!

Tegyvuoja Jos Didvyriai Kovotojai!

Budėkim!

Lietuviai Skautai
Argentinoje

38 METAI LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGAI

Lapkričio mėn. 1 d. Lietuvos Skautų Sąjunga švenčia savo 38 sias sukaktuves. Naujai įsikūrusi Lietuvos Skautų Brolija visuomenės buvo sutikta su labai dideliu rezervuotumu: daugelis nesuprato naujai gimusios organizacijos, jos paskirties bei tikslų. Vienintelis kas tuoj susigyveno ir šiltai priėmė į savo širdį naujagimę Skautų Broliją — tai lietuviškasis jaunimas, kuris labai greit užsikrėtė tomis idėjomis ir apėmė didelį skaičių mokyklinio ir šiaip jaunimo. Brolija augo ir tobulėjo, ir gana per trumpą laiką per jos eiles perėjo tūkstančiai mūsų lietuvių abiejų lyčių jaunuolių.

Tėvynę ištikęs skaudus raudonasis tvanas skaudžiai palietė persitvarkiusią, sustiprėjusią Skautų Sąjungą. Daug jos narių bei vadų mirė kankinio mirtimi, daugelis kentė kalėjimuose sadistinius enkavedistų kankinimus ir nemažas skaičius mūsų sąjungos narių dar ir šiandien kenčia sunkias ištrėmimo dienas enkavedistų koncentracijos stovyklose šaltajam Sibire.

Šiandieną, būdami išblaškyti visuose penkiuose pasaulio kontinentuose, ir švęsdami šias sukaktuves turim pagalvoti, kad ir šis mūsų gyvenimas nėra taip lengvas, kaip daugeliui atrodo. Dalį savo jaunimo, kartais net ir patį geriausią, tenka atsisveikinti: kuris susigundęs materialinėmis gėrybėmis nukrypsta nuo mūsų ir pamiršta savąjį lietuviškąjį kamieną.

Mielos sesės ir broliai, atšventę šią didelę mūsų sąjungos sukaktį. Su dideliu pasiryžimu keliaukime ir toliau ryžtingai per naujus tolimesnius mūsų sąjungos emigracijoje metus su tvirta skautiška valia išlikdami ištikimi mūsų sąjungos tikslams, ir nepamiršdami, kad „lietuviais esame mes gimę".

S. Babronis,
Draugovės draugininkas

VASARIO 16 GIMNAZIJOS VAJUS VISIŠKAI BAIGTAS

Pereitame „Laiko" numery buvo rašyta apie pabaigtą Vasario 16 Gimnazijai remti vajaus oficialų užbaigimą ir buvo patiekta jos apyskaita. Šį kartą pranešame apie pinigų pasiuntimą.

Š. m. spalio 26 d. pasiųsti Vokietijon į Rhein Ruhr Bank'ą Diuseldorfe pagal The First National Bank of Boston orderį Nr. 165284 sumoje 832,72 vokiškų markių arba 6352 pezų, keitimo kursu 764 arg. pesai už 100 DM.

Už pasiuntimą sumokėta 39,25, kuriuos padengė skautai iš savo kasos.

Vyr. Skilt. Babronis,
Draugininkas

Skilt. R. Vedegys,
Adjutantas

Š. m. lapkričio mėn. 1 d. buvo įspūdingai paminėta ir pagerbta žuvusieji už tautos laisvę. Per gedulingas pamaldas prie papuošto katafalko stovėjo skautų ir karių organizacijos garbės sargybos. Vėliau buvo iškilmingai padėtas vainikas prie lietuviško kryžiaus Argentinos lietuvių visuomenės vardu; skautų draugovė ir mergaičių „Birutės" draugija padėjo gražias gėlių puokštes.

Šia proga buvo pasakytos kalbos kap. Diminskio, Karių Sąjungos vardu, sktn. gen. T. Daukanto ir Lietuvių Susivienijimo Argentinoje vardu p. Kaibuto.

* * *

Š. m. lapkričio mėn. 3 dieną skautų draugovės draugininkas S. Babronis lankėsi Montevideo lietuvių kolonijoje, drauge buvo nuvykęs ir s. v. Z. Jaunius Sporto Klubo „Kovas" pirmininkas. Šia proga buvo aplankyta nemažas skaičius Montevideo lietuvių veikėjų ir susipažinta su jų kultūrine veikla, o taip pat apsvarstytos skautų gostrolės galimybės Montevidejun su tautosakiniu veikalu „Šienapiūtė".

TEMPERLEY

SUKAKTUVĖS

Š. m. lapkričio 3 d., p.p. Cibavičių ūkyje, Villa La Florida, įvyko jaukios p. Vlado Cibavičiaus 53 metų sukaktuvės. Jose dalyvavo pp. Cibavičių artimieji ir žymesni A.L. B-nės, Temperley Apylinkės veikėjai.

Jų tarpe matėsi šie svečiai: pp. Antanas Šantaras, F. Vaitkevičius, J. Stasiulevičius, A. Valentinas, M. Morkūnas, M. Povilaitis ir A. Repečka su ponia; beto visa Cibavičių šeima.

Ta proga buvo padarytas trumpas posėdis, kuriame aptarta einamieji Apylinkės reikalai ir prieškomunistinė rezoliucija, kuri tilps atskirai.

Be to nutarta padaryti šaunus parengimas.

Prie gražiai parengtų ponios Cibavičienės stalų buvo skaniai pavaišinti svečiai, o Sukaktuvininkui sugiedota Ilgiausių Metų. **K.**

* **ARLB Temperley Apylinkė,** kuriai pirmininkauja V. Cibavičius, rugsėjo 4 d nutarimu Dr. J. Basanavičiaus Lietuvių Centro naujosios salės statybai paskyrė iš kasos 500 pesų.

AR ŽINAI, KAD

Norvegas, Arne Nikolaysen, iškritęs iš laivo Silverspray, išbuvo jūroje 29 val., kol vėliau to pat laivo buvo išgelbėtas.

— U.S.A. jau turi pasidariusi „dirbtinį satelitą" 50 — 75 centimetrų diametro.

— Žmogaus kūno arterijų normalus spaudimas yra tarp 9 — 15.

— Olandijos teritorijos yra žemiau okeano paviršiaus: maždaug 5 — 7 metrus.

— 32 Lietuvos teritorijų plotas — sudarytų vieną Argentiną.

K.

Mielą mūsų bendradarbį

DR. A. LAUCIŲ,

gavus skaudžią žinią, kad prieš metus yra miręs jo tėvelis, nuoširdžiai užjaučia

„LAIKAS"

BERISSO

* **Angelė Zuzana Mockaitytė** spalio 14 d. atšventė 15 gimtadienį Jos tėvelis Parque Pereyra suruošė jaukų asado, kuriame dalyvavo daug svečių iš Berisso ir B. Aires. Zuzana eina jau 3 gimnazijos klasę ir pasireiškia vaidyboje ir gabi pianistė.

* **Lapkričio 18 d.** bus atlaikytos pamaldos Berisso vietinėje bažnyčioje 10 val. už a. a. Adomą Vašką ir Anelę Remeikytę ir 11 val. už a. a. Vincą, Kazimierą, Barborą, Praną Stulpinus ir Vincą Montartą.

PAVYZDINGA ŠEIMA

Mūsų tautiečių, p.p. Žagrakalių šeima gražiai progresuoja. Mykolas su žmona turi gerus darbus Swiffto skerdykloje, o sūnus Henrikas jau pusmetis kaip gavo darbą La Platos gubernatūroje, kur yra labai gerbiamas kaipo sumanus ir sąžiningas tarnautojas, o be to įstojo į La Platos Universitetą, medicinos fakultetą.

Gerb. Žagrakaliai turi nusipirkę namus Berisse ir ten pat gyvena.

Svečias

* **„Mindaugo" Dr-ja** spalio 10 d. ruošia **Antanui Jociui ir Adolfui Pamparui** išleistuves, kurie šiais metais stoja į kariuomenę.

ROSARIO

GRAŽIAI PAMINĖTA TĖVO JONO JAKAIČIO 70 METŲ SUKAKTIS DALYVAVO „AITVARAI" IR ROSARIO LIET. TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ

Spalio 27 d. į Rosario atvyko žinomas Buenos Aires lietuvių kvartetas „Aitvarai" su pianiste p-le Čikštaite. Spalio 27 ir 28 dd. jie davė du puikius dainų koncertus D. Gerb. Tėvo Jono J. Jakaičio 70 metų amžiaus sukakties proga.

Pirmasis koncertas įvyko spalio 27 d., šeštadienį, 21 val. Jis buvo atidarytas klebono kun. Prano Brazio žodžiu, kuris pasveikino atvykusius svečius ir iškėlė šventės motyvus. Sekė p. A. Mikelionienės žodis. Ji papasakojo savo įspūdžius Rosario lietuvių tarpe. Gėrėjosi visur sutiktu supratimu ir bendradarbiavimu, gaminant tautinius drabužius ir mokant jaunimą tautinių šokių. Toliau kalbėjo svečias iš Montevideo T. Jonas Bružikas, Montevideo lietuvių klebonas. Sekė kvarteto dainos ir puikiai išpildyti Rosario lietuvių Tautinių Šokių Grupės šokiai. Koncertas sutraukė daug vietos lietuvių ir vietinių svečių.

Sekmadienį, spalio 28 d., Kvartetas su Rosario lietuvių choru giedojo lietuviškoje Sumoje, kurią laikė ir pamokslą sakė svečias T. Jonas Bružikas SJ. Po sumos parapijos salėje įvyko T. Jono Jakaičio, Rosario ir Avellaneda lietuvių parapijų kūrėjo ir statytojo 70 metų sukakties minėjimas. Jį atidarė kun. P. Brazys, iškeldamas jubiliato nuopelnus. Toliau sekė ponios A. Mikelionienės kalba, kurioje ji ragino vietos lietuvių jaunimą tvirtai įsijungti į kultūrinį vietos lietuvių judėjimą. Sekė p. Pundžio žodis, kuriame jis iškėlė T. J. Jakaičio nuopelnus ir prisiminė gražias T. Jono Bružiko pirmųjų misijų pasėkas. Savo kalbą baigė, statydamas gražų kultūrininkės ponios A. Mikelionienės pavyzdį, jos per taip trumpą laiką nuveiktus darbus, ir ragindamas visus toliau tęsti gražiai pradėtus darbus. Po to svečias T. Jonas Bružikas priminė T. J. Jakaičio pilną savimaršos ir pasiaukojimo gyvenimą, ragindamas drąsiai ir vieningai dirbti Dievui ir Tėvynei.

Koncertinėje šventės dalyje vėl pasirodė Kvartetas su naujomis, puikiai išpildytomis dainomis. Klausiusieji svetimtaučiai stebėjosi aukšta Kvarteto kokybe ir gėrėjosi lietuviškųjų dainų melodingumu. Rosario Jaunimo Tautinių Šokių Grupė vėl pašoko tautinių šokių, kuriuos pilnutėlė lietuviškos publikos salė sutiko šiltais plojimais. Dvi tautiniais drabužiais mergytės įteikė T. J. Jakaičiui Rosario lietuvių Gyvojo Rožančiaus Dr-jos pagamintą 70 metų sukakčiai atminti pergaminą ir rožių puokštę. Meninė dalis buvo baigta simboliniu ponios A. Mikelionienės lietuviškų juostų perdavimu poniai Papečkienei, kuriai tuo būdu buvo pavesta vadovauti naujajai Rosario Lietuvių Jaunimo Tautinių Šokių Grupei.

Po koncerto sekė Asado pietūs parapijos sode, kurių metu jaunimas, „Aitvarams" vadovaujant, dainavo lietuviškas dainas. Šventė sutraukė itin daug tautiečių ir jų draugų. Pavakariop, su ašarom akyse visi atsisveikino su simpatingąja ponia A. Mikelionienė, kuri buvo išlydėta į autobusą. Netrukus po to išvyko ir jaunieji „Aitvarai", palikę tokį mielą įspūdį rosariečiams.

Teko patirti, kad visi rosariečiai labai domisi ir laukia, kada galės įsigyti netrukus išleidžiamų „Aitvarų" įdainuotų lietuviškų dainų plokštelių.

SUSIORGANIZAVO ROSARIO LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ

Spalio 19 d. iš Buenos Aires į Rosario atvyko žinoma kultūrininkė ir tautinių šokių instruktorė p. Antanina Mikelionienė. Sustojusi pas pp. Pundžius, suorganizavo Rosario Jaunimo Tautinių Šokių Grupę. Per savaitę laiko suspėjo pasigaminti gražius tautinius rūbus keletas jaunimo porų. Firmą kartą viešai pasirodė Lietuvių Šv. Kazimiero parapijos scenoje, pašokdami Kepurinę ir Vėdarą. Poniai Mikelionienei išvykus, Tautinių Šokių Grupės vadovavimą ir ugdymą perėmė p. Papečkienė, kuri taip pat moka gaminti puikius tautinius rūbus.

Rosario Šv. Kazimiero Jaunimo D-jos Tautinių Šokių Sambūris su vadove p. A. Mikelioniene.

DĖMESIO ROSARIO LIET. TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPEI

Rosario Šv. Kazimiero Jaunimo Dr-jos Tautinių Šokių Grupė turi repeticijas kas antrą mėnesio šeštadienį 4 val. popiet. Pirmoji repeticija įvyks lapkričio 10 d. 16 val. Šokėjai ir prijaučiantieji prašomi atsiankyti.

— **Juozukas Kalainis,** industrinės gimnazijos 2-sios klasės mokinys, spalio 26 d. mokykloje per praktiką susižeidė koją. Ambulansu parvežtas namo gydytojo priežiūroje sveiksta.

— Š. m lapkričio 23 — 24 d. d. Detroite, JAV-se, šaukiamas Balfo kongresas. Jame bus apsvarstytas dvejų veiklos metų apyskaita

---

pastaroji jau veik kenčia dėl perdėtos priežiūros. Nežiūrint šios priežiūros josios mylima duktė ilgai negyvens; atrodo, kad jos gyvybės siūlas nutruks dar prieš 1958 metus ir tai prie geriausių gydymo priemonių. Nelaboji duktė atmins savo neprižiūrėtą motiną, turbūt, tiktai po savosios dukters mirties.

— „Jau senas yra Jonas ir, beto, dar invalidas — jis negali ilgai gyventi" — pasakė kartą jo brolis Konradas pats 68 metus turėdamas ir, matyt, galvodamas apie savo brolio Jono menkus turtus. Šiandien Konradas yra ligoninėj, veik mirties patale; jis kovoja su plaučių uždegimu ir galimu vėžiu, o jo brolis Jonas 6 metais vyresnis, visą amžių invalidas dar tebegyvena toliau.

Kiek daug panašių pavyzdžių man galėtų pasakyti ir patsai skaitytojas iš savo patyrimo — tuo nė kiek neabejoju.

Imkime pagaliau taip populiarę pensiją - jubiliaciją. Reikalas tas pats. Čia pavienio žmogaus planai susiduria susikryžiuoja su valstybės planais. Kiekvisnas dirbantysis stengiasi išeiti į pensiją kuo greičiau, bet valstybė nepaleidžia jo taip greit, kol neiščiulpia jo dar paskutinių jėgų. Toks vargšas žmogelis, vistiek kokį darbą jis bedirbtų, skuba, bėga, pluša, kad tik išėjus į pensiją su pilna alga: dar 5 metai, dar 3, jau tiktai vieneri metai beliko, ir žiūrėk, pensijos išvakarėse, dar jos visai nesulaukęs, jis numiršta. Kitas vos paėmęs keletos mėnesių pensiją turi taip pat atsikirti su šiuo pasauliu. Manote, kad kiti iš to pasimokys? Anaiptol! Jie pakartos tas pačias klaidas.

Stokojame protavimo, gyvename iliuzijomis ir dažnai esame akli. Mielas tautieti, nors Tamsta sustok; kur nubėgsi, ką užsidirbsi ir užsidirbęs, kur nusineši? Atliekamu laiku verčiau nueik į bažnyčią, paskaityk evangeliją, pasikrapštyk savo darželyje, dabok savo karvelius ar kanarėles, užsiimk muzika, jei mėgsti, gilinkis, studijuoki tai, kas patinka, neturėk priešų, bet taip pat nepasikliauk visus savo reikalus nors ir geriausiems draugams, kad paskui neapsiviltum ir, svarbiausia, turėk savo širdyje meilę viskam — o būsi kur kas laimingesnis.

Didesnis menas yra naudingai savo turimą turtą sunaudoti, negu neišmintingai jį krauti.

Taip gyvenant ir mirties baimė nusmelkia viską. Ir dėl to mirtis mus sau laimi. Jeigu norime, kad ji mūsų nelaimėtų — jos nepageidaukime, tačiau taip pat ir nebijokime, kaip kiekvienam homini sapienti (sąmoningam žmogui) pridera.

Materializmas yra moderniško žmogaus dvasios vėžys. Jis išplėšia žmogų iš tiesaus idealistinio kelio, nukreipia uno religijos, sukiršina artimuosius, gimines, net ištisas tautas, o paskui pasijuokęs ironiškai iš žmogaus jam pasidavusio, išspjauja jį, kaip atliekamą atmatą amžinai užuomarščiai. Kažin ar šitas vėžys nesugrauš paties pūstančio modernizmo ir ant jo griuvėsių neatsistos kada nors išbadėjęs, bet dvasinis žmogus.

J. M.

sulaužyti vienam 77 metų dalyviui — senutės žentui. Nėra jokios abejonės — nuo šito sužalojimo jis jau daugiau nebeatsikels iš lovos iki savosios mirties. Vėliau už jo turtus gal pešis jo pavyzdžiu pasekę jo paties vaikai. Jie visi — turtuoliai — jiems nieko daugiau netrūksta, kaip tiktai sveiko proto. Maža to — ta pati senutė turėjo savo vaikams mokėti už savo slaugymą, valgį, vaistus ir kitas išlaidas. Iš šių žmonių akių lengvai galėjai išskaityti, kaip jie laukė ir dūsavo nesulaukdami savo motinos mirties, kuri neatsižvelgdama į savo vaikų norus geso labai pamažu, be jokios ligos, lyg besibaigianti liepsnelė. Manote, kad po josios mirties buvo švaru? Kaip gi! Visi jos sūnūs ir dukterys verkė kaip niekuomet, gi vos palaidoję ją jau mušėsi tarp savęs dėl jos turtų Kokia gyvenimo ironija! Koks baisus materializmas, kuris užkariauja pamažu iš kartos į kartą vis labiau ir ateivį ir europietį. Koks pagaliau žmonių aklumas! Visi mirusios vaikai jau yra patys pražilę ir seni; mirtis jau regimai beldžiasi ir į jų duris, gal metai, gal keli, o gal ir greičiau nevienam iš jų jau reikės kovoti mirties patale apleistam, kaip ir jie apleido savo žilagalvę senelę motiną.

Štai kita senutė paguldyta ligoninėj — nieko daugiau kaip senatvė ji neturėjo. Jokio gydymo jai nereikėjo, kaip tiktai meilės truputėlis ir gera priežiūra. Atsigavo, sustiprėjo, pradėjo vėl vaikščioti ir net pasikloti sau lovą. Atvežta į ligoninę ji negalėjo pati nė ant kito šono apsisukti. Dėl vietų stokos buvo pasiūlyta giminėms — jos vaikams ją atsiimti. Apsiverkė senutė nenoromis išvažiuodama pas savo dukterį — „Dabar tai jau ilgai negyvensiu" — išsitarė. Po kokių 6 dienų ji mirė. Jos duktė, kuri taip apleido savo motiną, mirusią tokioj nepriežiūroj — gydo savo pačios sergančią dukterį. Šią ji prižiūri taip, kad

A. ✝ A.

MŪSŲ MIRUSIEJI

MIRĖ GERAŠIRDĖ TAUTIETĖ BRONĖ RAUDONIKIENĖ

Bronė Drevinskaitė Raudonikienė išgulėjusi virš mėnesį laiko Rivadavia ligoninėje mirė spalio 26 d. Velionė buvo gimusi Latvijoje, Rygoje, 1907 m. rugpiūčio 15 d. Kartu su tėvais atvyko į Argentiną ir 1928 m. ištekėjo už Raudonikio. Sveikatai pablogėjus 1933 m. buvo nuvykusi į Lietuvą. Ten sustiprėjusi po 4 metų grįžo atgal į Argentiną. Velionė beveik visą laiką dirbo pas turtingas šeimas. Paskutiniu laiku dirbo pas p. p. Pereyrus. Buvo labai geros širdies, darbšti, duosni, ištverminga. Daug padėjo savo darbu, aukomis besikuriantiems TT. Marijonams Argentinoje. Priklausė šv. Pranciškaus Trečiajam Ordinui, kurio rūbu papuošta nuėjo pas Viešpatį atsiimti nupelnytą amžinos garbės vainiką. Spalio 28 d. su iškilmingomis religinėmis apeigomis velionė buvo palaidota Sarandi kapinėse. Jos karstą, be artimųjų, nešė milijonierius Pereyra, buvęs jos šeimininkas. Velionė paliko savo vyrą Bronių Raudonikį, tėvą Joną Drevinską Rosario mieste, motiną, 80 m. senutę dirbančią kolūkyje Lietuvoje, seserį Rosario mieste Liucę Lukošiūnienę, seserį Balčiūnienę Lietuvoje ir brolį Joną taip pat gyvenantį Lietuvoj.

A. a. Bronė Drevinskaitė Raudonikienė

Su velionės mirtimi mūsų kolonija nustojo kilnios širdies, kuriai Viešpats tesuteikia amžiną atilsį.

* **Jonas Vainorius** mirė po ilgos ligos spalio 29 d. Buvo siuvėjas ir turėjo siuvyklą „Lituano". Gyveno Valparaiso 2435, Valentin Alsina.

* **Barbora Vasiliauskaitė Milijonienė**, 57 m. amžiaus, kilusi nuo Marijampolės, mirė spalio 30 d. širdies liga Peña ligoninėje. Liko vyras Bronius Milijonas, seserys: Matildė Janušienė, Ona Grabauskienė ir Eugenija de Bouz. Palaidota Sarandi kapinėse, palydint velionės artimiesiems ir pažįstamiems. Mirė aprūpinta šv. sakramentais.

A. a. Barbora Vasiliauskaitė Milijonienė

* **Rugsėjo 3 d.** Chacarita kapuose palaidotas Kazimieras Kasparas, kuris paskutiniu laiku gyveno Chaco, Villa Angela mieste.

* **Pranas Zagurskis su šeima ir Julius ir Kazė Rutkai** yra gavę skaudžią žinią iš Lietuvos, jog ten mirė jų motina — a. a. Jančinskienė. J. Radzevičius su šeima reiškia p. p. Zagurskiams nuoširdžią užuojautą.

* **Ponia Juknienė** iš Wilde gavo žinią, jog prieš 5 metus mirė jos motina Marija Bardauskienė.

* **Karolina Lukšienė** mirė spalio 31 d. Palaidota Sarandi kapinėse.

* Lapkričio 28 d., 8 val. bus atlaikytos šv. Mišios už **Aleksandrą** ir **Eleonorą Žlabius** ir **Joną Magdaleną Ribskius.**

Mišias užprašė: **Domininkas Žlabys.**

AVELLANEDA — Bs. As.

* **Rugsėjo mėn. 28 d.** Ponia Antonia Neniškis de Gutierrez atidarė savo nuosavą vaistinę Burzako, San. Martin 740 (visai priešais San Vicente omnibusų stotį). Ta proga pirmiausiai vaistinė buvo pašventinta Kun. K. Černiausko. Po to dalyvavusieji iškilmėse buvo pavaišinti asado criollo pietumis.

* **Viktoras Gudžiūnas**, ilgą laiką dirbęs skerdyklos įtaisymo I. T. A. įmonėje, išėjo į pensiją.

* **Olga M. Šulcienė** operuota Beltran sanatorijoje, c. Belgrano, Avellaneda.

Lietuvio ūkiui reikalingi
DU DARBININKAI
arba šeima su suaugusiais vaikais. Pageidaujama, kad mokėtų melžti karves. Kreiptis:
GEČAS, Estac. Ignacio Correas,
F. C. N. G. Roca,
Prov. Buenos Aires.

DR. BASANAVIČIAUS VARDO LIETUVIŲ CENTRO JAUNIMAS

lapkričio 25 d. organizuoja *puikią išvyką — PIC-NIC į Tigrės salas.* Restoranas (Recreo "La Rosina"), kuris turi daug įvairiausių pramogų, kaip šokiams aikštę, rūbines, pliažą, telefoną ir kitus patogumus bus pagrindinė vieta Tigrės salose. *Kaina* 45 *pesai su valgiu* (fiambre, ravioles, pollo, postre y cafe) *ir kelione ten ir atgal nuo Tigrės uosto.*

Laivelis išplaukia iš Tigrės 9,30 *val.* Įlipti iš F. C. Mitre pusės. Bilietai parduodami *iki lapkričio* 17 *d.* Norint daugiau informacijų — kreiptis: Artūro Mičiūdas. T. E. 68-9546.

L. S. K. „KOVAS" PADĖKOS PAPILDYMAS

S. K. „Kovas" ženkliukų išleidimui, kuriais buvo apdovanoti Urugvajaus „vytiečiai", „koviečiai" ir svečiai, aukojo sekančiai:

E. Čekanauskienė $ 400, P. Vaitkevičius — $ 300, V. Deveikis — $ 300, A. Mikučionis $ 300, S. Kavaliauskas — $ 100, J. Ramanauskas — $ 100, V. Andriuška — $ 100, Vincas Deveikis — $ 100, V. Rasiūnas — $ 100, J. Sudnius — $ 100.

Už šias aukas širdingas ačiū!

Ta pačia proga S. K. „Kovas" reiškia nuoširdžią padėką p. p. P. ir U. Sakalauskams už visokeriopą pagalbą, Urugvajaus „Vyties" sportininkų priėmimo metu.

L. S. „Kovas" Valdyba

MIELAS "LAIKO" SKAITYTOJAU, AR JAU UŽSIMOKĖJAI PRENUMERATĄ?

ŽINIOS IŠ LIETUVIŲ CENTRO

Sekmadienį, spalio 28 d. Dr. J. Basanavičiaus vardo Lietuvių Centras 30 m. gyvavimo sukakties proga surengė puikų asado. Vaišės buvo nuosavose patalpose, kuriose dalyvavo virš 300 žmonių. Svečių tarpe matėsi organizacijų ir spaudos atstovai. Draugiškai besivaišindami svečiai džiaugėsi Lietuvių Centro gražiais užsimojimais — statyti gražią salę, o ne vienas net parėmė duosnia auka gražų lietuvišką darbą. Linkėtina Lietuvių Centrui ir toliau gražiai darbuotis skleidžiant lietuvišką šilumą.

IŠNUOMUOJAMA GERAS BUTAS
Kreiptis: **Kaz. Vaišvidas,**
Suipacha y Carlos Pelegrini,
ESPILETA (1 stotis už Quilmes).

A. MISELIS PARDUODA

DU MŪRINIUS NAMUS Berisse

su gazo įrengimais ir vieną koncertinį pianą su elektros instaliacija, p. Andriaus Kuprevičiaus išrinktą.

Teirautis „Laiko" redakcijoj, arba pas A. Miselį, Berisso, c. D. Leveratto 3006.

LIETUVOS PASIUNTINYBĖS adresas:
Rambla, Rep. de Chile 1606, Montevideo.

* **Montevideo Liet. Kat. RADIO PUSVALANDIS** yra kiekvieną sekmadienį 8,30 val. ryto radio Solis bangomis (CX 44).

* **KIRPYKLA "O L G A"** — Ilgalaikis plaukų sušukavimas (karštas ir šaltas, atliekamas moderniškomis mašinomis ir naujais metodais. Priimama mokinės —
Olga Jasiulytė - Vitkauskienė, Wilde, Av. Gen. Cadorna 85.

V. R A M A N A U S K A S
RADIO TECHNIKAS
mokslus baigęs JAV-bėse. Dirba naujus ir taiso visokių rūšių radio aparatus. Duoda išsimokėjimui.
POLA 289, Buenos Aires
T. E. 64 - 4154

ČIUŽINIŲ IR UŽUOLAIDŲ DIRBTUVĖ-PARDUOTUVĖ
Parduodam medvilnė, vilnos, **įvairios** drobės, valizoms užvalkalai, gulimos kėdės ir turkiškos lovos. Taisomos minkštos kėdės.
Kainos prieinamos
Sav. Antanas Šalčiūnas
Juan B. Alberdi 925-31.
T. E. 60-2784.

ELEKTRICISTAS
- **PRECYZINĖ ELEKTROS TECHNIKA**

REMONTUOJAMA:
- **ŠALDYTUVAI - HELADEROS,**
- **RAŠOMOSIOS,**
- **SKAIČIUOJAMOSIOS MAŠINOS ir**
- **VENTILIATORIAI.**

Mėnesinis mokestis
DARBAS GARANTUOJAMAS
B. ASAKA
Dirbtuvė-taller: MEXICO 766 **Butas: MEXICO 950**
T. E. 38 - 2950

PIRMAEILIS GROŽIO SALIONAS
"LA RUBIA"
SAVININKĖ IR VEDĖJA
ONA KASPARIENĖ
SOLER 3441 T. E. 86-2528 Buenos Aires

FOTO "REPORTER" — JŪSŲ PATARNAVIMUI.
Jei norite turėti geriausias sužieduotuvių, vestuvių, gimtadienių ir kitų švenčių foto nuotraukas, kreipkitės į FOTO „REPORTER", kur fotografas -profesionalas yra pasiruošęs Jums greitai ir gerai patarnauti. Visi foto darbai atliekami savoje laboratorijoje.
L. KANČAUSKO,
FOTO „REPORTER",
c. Mendoza 2249, Avellaneda
(prieš liet. bažnyčią).

AUTOMOBILIŲ TAISYMO DIRBTUVĖ
ATLIEKAMA:
REGULIAVIMAS — REMONTAS — STABDŽIAI
RADIOTORIAI.
ELEKTRINIS VIRINIMAS IR TEKINIMAS (soldadura, autogena, electrica ir torneria)
Sav. MEŠKAUSKAS y CIA.
ESCALADA 2052 T. E. 21 - 6541 CAP. FEDERAL
(Altura Av. de Trabajo 5000)

MIKŠTŲ KĖDŽIŲ FABRIKAS
GAMINAMOS ĮVAIRIŲ STILIŲ MINKŠTOS IR STIPRIOS KĖDĖS.
ATLIEKAMI ĮVAIRŪS STALIAUS DARBAI.
Savininkas
Jonas Janušis
COCHABAMBA 1811-17
Villa Scasso
T. E. 68 - 5950

NUOSAVYBIŲ ADMINISTRAVIMAS
JUANA DAILYDĖ, vedėja
SANTIAGO DEL ESTERO 286, p. 4, e. 4; T. E. 37-6435
Perka ir parduoda neužimtus namus. — Suteikia paskolas pagal namų, žemės ir statybų garantijas nuo 3 iki 15 metų už 9%.

ALBERTO E. TIMINSKAS
COCHERIA „M I T R E"
Pasirūpina laidotuvėmis — veža ligonius — daro keliones į tolimesnes vietas — nuomuoja automobilius vestuvėms ir krikštams.
B. Rivadavia 718 T. E. 22 - 2045 Piñeyro

IŠNUOMOJAMAS BUTAS.
Kreiptis į Joną Geišą, Calle 8, nr. 255, Villa Sastre, Temperley.
Priveža col. 78.

Casa MUSKETAS
Parduoda
PLOKŠTELES, PIANINUS, AKORDEONUS, BANDEONUS TELEVISIOS APARATUS
IŠNUOMUOJAMA PIJANINUS
T. E. 50 - 5948 **Sanabria 2790-92**

* **MINKŠTŲ KĖDŽIŲ DIRBTUVĖ**
Sav. Mikelionis Cosquin 5565, Villa Lugano.

TEXTIL BRAŽĖNAS
Lietuvių audimo fabrikas.
Tucuman 3718
Monte Chingolo 4 de Junio

SIUVIMO AKADEMIJA
Profesora ONA BALNAITYTĖ
c. Manuel Esteves 1129, Dock Sud.
SINGER SISTEMA
Trečia pamoką pasisiūsi savo drabužį.

* **OPTIKAS V. RASIŪNAS:** Gral. Mariano Acha 876, Morón: Šešt. 13 — 17 val. ir sekm. 13 — 16 val.

* **MOTERŲ GROŽIO SALIONAS IR KIRPYKLA „H E N R Y".** Įvairiausių madų šukavimas moderniausiomis priemonėmis, 20 metų praktika. Sav. Henrikas Lukaševičius:
Leandro N. Alem, 818, Banfield.

* **„PENSION LITUANA", sav. Juozas Palšis:** Villa Rumipal, Córdoba, Dpto. Calamuchita. Prie žavingo kalnų ežero. (Lago Embalse). Lietuviški valgiai, mandagus patarnavimas.

* **„LIETUVA" Sav. V. Nalivaika.** Dėl informacijų kreiptis: Turismo Agencia, **Florida 165 (Galeria** Güemes), escritorio 529, p. 5. T. E. 33 - 9584.

* **ALF. DEGULIO ir K. PAULAUSKO** lietuviškas restoranas su lietuviškais valgiais yra Paseo Colón 449, Buenos Aires. Didelis valgių pasirinkimas, mandagus aptarnavimas. Aptarnauja patys šeimininkai.

LIETUVIŠKAS PENSIJONAS
c. 19, nr. 854, Miramar, F. C. G. R., netoli pliažo, atidarytas visus metus. Nuo kovo 10 d. iki gruodžio 15 d. papiginta kaina.
Savininkas
JUOZAS VASILIAUSKAS

* **„ŽEMAITIJA", Islas del Ibicuy. Sav. J. ir A. Burokai.**

Imprenta de "L A I K A S"
Mendoza 2280 * Avellaneda

PARAPIJOS ŠVENTĖ

SEKMADIENĮ, LAPKRIČIO 18 D. AUŠROS VARTŲ LIETUVIŲ PARAPIJA ŠVENČIA

METINĘ ŠVENTĘ.

IŠKILMINGOS ŠV. MIŠIOS 10,30 VAL.

12 VAL. PARAPIJOS SPORTO AIKŠTĖJE

ASADO.

Bilietus įsigykime iš anksto Parapijos raštinėje: Mendoza 2280, Avellaneda. T. E. 20 - 9027. Kaina: vyrams — 20; moterims — 15; vaikams — 10.

17 VAL. VAKARINIS PALAIMINIMAS.

Visi lietuviai kviečiami atsilankyti į Parapijos šventę.

DĖMESIO!

Kaip kiekvienais metais, taip ir ateinančiais sausio ir vasario mėnesiais bus jaunimo stovykla Villa del Diquėje, p. p. Kazimiero ir Marijos Stankūnų padovanotoje viloje prie gražaus Calamuchita ežero. Mergaitėms vadovaus šv. Kazimiero Seserys, o berniukams TT. Marijonai. Kaina ta pati, kaip ir pereitais metais. Be kelionės 20 pesų dienai. Kelionė apmokama atskirai.

Tėveliai ir Jaunimas renkitės!

PRANEŠIMAS

Pranešame Organizacijoms, Nariams ir Visiems Lietuviams, ypač Jaunimui, kad PER TRIS KARALIUS ARLB Avellanedos Apylinkė rengia didelį išvažiavimą — PIC - NIC. Bus muzika šokiams, įvairūs žaidimai ir kiti poilsiui reikalingi dalykai. Vieta ir laikas bus paskelbti vėliau.

GERBIAMAS PONE REDAKTORIAU:

Argentinoj studijuojanti jaunimo grupė kreipiasi į Jus prašydama įdėti į Jūsų redaguojamą „Laiką", sekantį skelbimą:

— Susirinkime, kuris įvyko š. m. spalio 28 d., ponios Z. Gintylaitės - Klimek namuose, dalyvaujant studentų būreliui, buvo nutarta sudaryti studijuojančio jaunimo sąjungą.

Tuo tikslu yra kviečiami visi studentai ir buvusieji studentais jaunuoliai į sekantį susirinkimą, kurio vieta ir data bus paskelbta kiek vėliau.

Užsiregistravimo bei informacijos papildymo reikalu prašome šaukti telefonu sekančius asmenis:

Violeta ir Rita Satkauskis: T. E. 50 - 0106, Sofia Gintyla-Klimek: T. E. 50 - 7846, Rosa Židelis T. E. 655 - 0423, Tadas Jackevičius: T. E. 34 - 1652.

PAGERBTI MIRUSIEJI

Lapkričio 1 d. po vakarinių šv. Mišių ir Gedulingų Mišparų visi lietuviai susirinko prie lietuviško kryžiaus Aušros Vartų liet. parapijos sodelyje. Iškilmingą Vėlinių Dienos minėjimą surengė L. A. K. ir K. U. LL. A. S-ga, pritariant kitoms organizacijoms. Gedulingas pamaldas laikė Aušros Vartų liet. par. kleb. kun. Pr. Garšva, kuris prie kryžiaus pasakė pritaikintą pamokslą. Libera atgiedojo TT. Marijonai, nes šv. Cecilijos choras organizuotai nedalyvavo. Prie karsto garbės sargybą ėjo lietuviai skautai. Vainiką padėjo Karių S-ga: sav. J. Kanapinskas ir P. Ilčiukas. Sodelyje prie kryžiaus pagrindines kalbas pasakė: L. A. K. ir K. U. LL. A. S-gos Garbės Pirm. Gen. T. Daukantas, ARLB vardu Ig. Padvalskis ir Susivienijimo Lietuvių Argentinoje D-jos vardu sekr. S. Kaibutas. Pirmininkavo kap. V. Diminskis. Nuo skautų gėles padėjo Liucė Paliulionytė, o Jaunųjų Birutiečių — Z. Vanagaitė. Baigiant visi sugiedojo „Viešpaties Angelas" ir Tautos Himną.

* **Lapkričio 1 d.** Lietuvių parapijos patalpose buvo susirinkę ALOST atstovai: V. Diminskis, J. Čikštas, Ig. Padvalskis, K. Misiūnas, Pr. Stalioraitis, A. Šantaras, Z. Jaunius, St. Babronis, M. Povilaitis, J. Ascila, S. Kaibutas ir kun. A. Kleiva. Nesusirinkus pakankamam narių skaičiui dėl darbo dienos, susirinkimas buvo nukeltas į lapkričio 24 d.

VINCAS ŽALIAUSKAS IŠVYKO Į J. A. VALSTYBES

Spalio 7 d. buvo išleistuvės Argentinoj gimusio 25 m. lietuvio Vinco Žaliausko, kuris spalio 12 d. išplaukė į Šiaurės Ameriką, į Philadelphiją, Penn., pas savo gimines. Išleistuves paruošė motina Felicia Plungaitė Žaliauskienė savo namuose, Cam. Belgrano, km. 11,30, Bernal. Susirinko didelis būrelis pažįstamų. Linkime jaunam lietuviui daug pasisekimo J. A. Valstybėse.

* **Konstantinas ir Pranciška Antanaičiai** pardavė mūrinį namą, kurį turėjo ant Falucho gatvės. Dabar nusipirko didelį namą Boedo gatvėje.

* **Vincas ir Elena Timinskiai** pirko namą, Catamarca ir Columbia gatvių sankryžoje, Lanus.

* **Andriaus Marenholco ir Pijaus Sakalausko** pastangomis buvo surinkta 250 pesų a. a. Bronės Raudonikienės laidotuvių vainikui.

* **Rapolas Klimanskis** spalio 24 d. savo vardadienio proga buvo užprašęs šv. Mišias už savo tėvelius. Turtinga vakarienė jo artimiesiems buvo surengta p. p. Ramaslauskų namuose, kuriuose neseniai įšventinto kunigo Klimanskio tėvas Rapolas dabar nuomoja butą.

* **Domininkas Jakubauskas** turėjo Muniz ligoninėje plaučių operaciją. Operacija pavyko gerai ir ligonis sveiksta.

* **Oracijus Gudelevičius** lapkr. 4 d. atšventė dešimtąjį gimtadienį. Jo tėveliai jam surengė gražias vaišes, kuriose dalyvavo p. p. Gudelevičių giminės, tarp kurių ir „Laiko" atstovas Pijus Gudelevičius.

* **Veronika Jakubkienė** ispanų sanatorijoje turėjo chirurginę kojos operaciją.

NAUJI „LAIKO" RĖMĖJAI

(neskaitant prenumeratų)

$ 50 — S. Kunca.
„ 30 — K. Antanaitis.
„ 25 — P. Girnis.
„ 20 — S. Petruševičius.
„ 10 — P. Griškevičius.
„ 10 — A. Paserbskis.
„ 10 — E. Timinskienė.
„ 10 — V. S.

Visiems Rėmėjams ir užsimokėjusiems prenumeratą nuoširdžiai dėkoja "LAIKO" Administracija.

LIET. TAUT. MUZĖJUI AUKOJO:

Pranas Žakevičius — šaulių ženklą, nr. 10979,
Ponia Pundienė — lovatiesę,
Ponia Zaukienė — lovatiesę,
M. Seniūnienė — rankšluostį ir maldaknygę „Šaltinis",
V. Dūda — lietuviškų popierinių pinigų (1 lito, 20 c., 10 c. ir 2 po 5 c.) ir monetas: 10 c. ir 5 c.
Julius Ryselis — paveikslėlių,
Jurgis ir Ona Liutkevičiai — savaitraštį „Šaltinis", „Historijoje iš lajko Francuzskos vaijnos 1889 m., „Kauno Kalendorius", Vasario 16 d. leid. 13 metų paminėti; Dvidešimtojo amžiaus burtininkas; „Plaukiojanti sala".
Ponai Papečkiai — medinę lėkštę, neperiodinių leidinių: Technikos žodis, 3 egz. Alguvos baras, Geležinis kelias, Technikos pasaulis, Dypukas, prof. Kolupailos Lietuvos ežerų penkias fotografijas ir 7 Rokiškio bažnyčios fotografijas.

Už talkininkavimą renkant muzėjui eksponatus p. p. Pundienei ir Liutkevičienei ir už padovanotus eksponatus nuoširdus ačiū!

A. Mikelionienė,
L. K. T. Muzėjaus Vedėja

PADĖKA

Liet. Ats. Karių ir Kovotojų už Lietuvos Laisvę Sąjungai Argentinoje, valdybos nutarimu I. Dailydei bendram naudojimui paskolinus 70 knygų nuoširdžiai dėkoja

„Laiko" Knygyno Vedėjas

* **L. Zakarauskaitė** savo tėvų namuose, Av. San Martin 340, Caseros atidarė moteriškų batų parduotuvę. Zakarauskaitė yra baigusi komercijos augštesniąją mokyklą.

* **Antanas Dubickas ir Eugenija Žemaitytė** priėmė moterystės sakramentą Aušros Vartų liet. parapijos bažnyčioje lapkričio 3 d. Jų moterystės liudininkai buvo Juozas Bičkus ir Marija Marčiukaitytė Dubickienė. Vestuvinės vaišės įvyko Lietuvių Salėje. Linkime jaunavedžiams, sukūrusiems lietuvišką šeimą, ilgo ir laimingo gyvenimo.

* **Alfonsui Galokvoščiui** padaryta sunki operacija. Jis yra Campomaro fabrike ūkvedys (capataz). Fabriko darbininkai linki jam greit pasveikti.

* **Irma Milerytė** gyvenanti Quilmes atšventė savo 14 metų gimtadienį. Tarp daug svečių, dalyvavo jos krikšto tėvas **Bernardas Bakys** su visa šeima. Jis turi gražią „kintą" Claypole. Tenka pažymėti, kad auklėtoja savo vaikus lietuviškoj dvasioj.

* „Laiko" skaitytoja **Elena Gleibienė** po sunkios operacijos pamažu sveiksta savo namuose.

Juozo Liudviko Andriuškevičiaus krikštynos. Krikšto tėvai — Gustavo Schmith ir Monika Stanevičiūtė.

LAIKAS

CORREO ARGENTINO CASA CENTRAL

Franqueo Pagado
Concesión Nº 4289

Tarifa Reducida
Concesión Nº 4015

„EL TIEMPO" Semanario Lituano
Mendoza 2280, Avellaneda, Bs. As.; T.E. 20-9027

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual Nº 52429

Redaguoja **Red. Kolegija.** Red. **Antanas Kleiva.** Rankraščiai **taisomi** Redakcijos nuožiūra, nesunaudoti — grąžinami tik autoriams **prašant.**
KAINA: Argentinoje metams $ 50.—, pusm. $ 27.—, vienas nr. $ 2.— Urugvajuje met. 5 ur. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 dol.

IX METAI — Nr. 178 7 DE NOVIEMBRE

LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Š. m. lapkričio mėn. 24 d. 21 val. Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda, įvyksta

Liet. Kariuomenės Šventės Minėjimas

sekančia programa:

1. Šventės atidarymas. Šventę atidaro Liet. Kariuomenės Savanoris, buvęs ilgametis Liet. Karių S-gos Argentinoje pirmininkas p. Dailydė.
2. Garbės prezidiumo sudarymas. — Garbės prezidiuman kviečiami kitų tautų ir lietuviškų organizacijų atstovai.
3. Vėliavų pagerbimas.
4. Argentinos ir Lietuvos Himnai.
5. Žuvusių už Lietuvos laisvę pagerbimas.
6. Paskaita. Paskaitą skaito S-gos Garbės pirmininkas gen. T. Daukantas.
7. Kitų tautų ir lietuviškų organizacijų atstovų kalbos.
8. Liet. Kariuomenės parodėlės atidarymas.
9. Meninė dalis. Išpildo mūsų kolonijos sudėtinės pajėgos.

Po programos — šokiai.

LAK ir KULL S-gos Valdyba

PAJIEŠKOJIMAI

Ona Pupelytė Baltrūnienė, Juozo Baleikio pussesere, tapiesko **Juozo Baleikio,** kilusio iš Leitelių, Ukmergės aps. Pranešti „Laiko" Redakcijai arba: Ana Pupelis de Baltrunas, c. Ostende 1030 (Pcia. de Bs. As.). Berisso.

Giminės iš Lietuvos pajieško **Antaniną Vaštakienę Aukštikalnytę,** kuri į Argentiną išvyko apie 1934 m. Pranešti „Laiko" redakcijai arba Juozui Navikui, 1310 West 151 Street, East Chicago, Indiana, USA.

* **Ona Sartauskaitė** (dabar O. Balsienė), kilusi iš Veiverių valsč., Marijampolės apskr, ieško savo giminaitės Onos Ruseckaitės išvykusios iš Lietuvos 1927 - 28 metais į Argentiną — Bs. Aires. Ieškomoji arba apie ją žinantieji maloniai prašomi atsiliepti į:

Ona Sartauskaitė Balsienė, 63 - 10 Dieterle Cresent, Rego Park, L. I. 74, New York, USA.

* **Mano lankymosi** Avellanedoje proga, sekantieji lietuviai geradariai gausiai parėmė Marijonų Misiją Rosario mieste: Julė Bubliauskienė už 600 pesų įtaisė Šv Kazimiero šventovei menišką žalią arnotą ir bronzinį pastatą misiolui. Raudonikiai paaukojo 500 pesų šv. Teresėlės statulai. Valerija ir Vladas Deveikiai 100 pesų, Veronika Sokaitė 100 pesų, O. P. Mainoniai — 50 pesų. Visiems geradariams Tėvai Marijonai reiškia savo labai nuoširdžią padėką.

Kun. Jonas J. Jakaitis MIC.

* **Richardas Alfredas Sabeckis,** Jeronimo ir Bronės Vikiraitės Sabeckių sūnus, buvo pakrikštytas Aušros Vartų liet. bažnyčioje lapkričio 4 d. Krikšto tėvai — Andrius Mackus ir Konstancija Vikiraitė Matulienė.

PADĖKA

Argentinos Lietuvių Jaunimo Draugija atšventusi savo 25 metų gyvavimo sukaktį — didžiausiu širdingumu dėkoja: p. Kvirinui Runimui už pastatymą ir režisavimą dramos „Tėvų žemė". Vaidintojų Būrelio artistams: A. Savickaitei, A. Miliauskaitei, A. Matukui, R. Runimui, R Malelai, St. Stanaičiui, V. V. Simučiui, M. Sturevičiūtei. Tvarkdariams: J. Mikalauskui, Jakubkai, V. Jakubkienei, B. Blumbergui, R. Blumbergui. Užkandžių ruošėjoms: U. Blumbergienei, J. Savickienei, V. Mačiulienei. Už gėles Elenai Žekienei. Sveikinusiems žodžiu bei raštu: Kun. A. Kleivai — „Laiko" ir parapijos vardu, V. Cibavičiui — Skautų ir Vyrų Kvarteto „Aitvarai" vardu, Sakalauskui — L.I.C.A. atstovui; B. Blumbergui — „Šventos Cecilijos" choro atstovui, Karių Sąjungai, poniai Diminskienei; „Vyčių" klubui, „Aušros" chorui; A.L. Bendruomenei.

A. L. Jaunimo Dr-jos Valdyba

LAISVĖS GINKLAS — GERA LIETUVIŠKA SPAUDA

Užrašai — Arkiv. Matulaitis-Matulevičius,
Pasisekimo paslaptis — D. Chautard,
Amžinoji Auka — V. Pikturna,
Lietuva bolševikų okupacijoj — J. Mantas. Kaina 6 pesai.
Fatima ir mes — kun. J. Kuzmickis,

Laikinasis Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Tarybos Komitetas, neįvykus organizacijų posėdžiui š. m. lapkričio mėn. 1 d., pagal dalyvavusių atstovų pageidavimą šaukia pakartotiną posėdį š. m. lapkričio mėn. 24 d., šeštadienį, 17 val. Lietuvių Parapijos patalpose, Mendoza 2280, Avellaneda.

Komitetas maloniai prašo visas organizacijas savo atstovus atsiųsti punktualiai.

Kurios organizacijos dėl kurios nors priežasties negalės atsiųsti atstovo, arba visai numato nedalyvauti, A. L. O. ir S. T. prašo raštu pranešti sekančiu adresu: ALOST, c. Mendoza 2280, Avellaneda.

Z. JUKNEVIČIUS, J. ČIKŠTAS, S. KAIBUTAS, A. MIČIŪDAS, V. DIMINSKIS.